

**Nemzeti Közsolgálati Egyetem
Közigazgatási Továbbképzési Intézet**

**Választási igazgatás
szakirányú továbbképzési szak**

Képzési program

Szakfelelős: Dr. habil. Téglási András PhD

I.
VÁLASZTÁSI IGAZGATÁS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK
KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

1. A szakirányú továbbképzés megnevezése: választási igazgatás szakirányú továbbképzési szak

A szakirányú továbbképzés megnevezése angolul: Election Management postgraduate specialist training course

2. A szakirányú továbbképzésben szerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: választási szaktanácsadó

A szakirányú továbbképzésben szerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése angolul: Election Specialist

3. A szakirányú továbbképzés besorolása:

3.1. **képzési terület szerinti besorolása:** államtudományi képzési terület

3.2. a végzettségi szint besorolása:

- ISCED 1997 szerint: 5A
- ISCED 2011 szerint: 6
- az európai keretrendszer szerint: 6
- a magyar képesítési keretrendszer szerint: 6

3.3. a szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:

- ISCED 1997 szerint: 34
- ISCED-F 2013 szerint: 0413

4. A felvétel feltétele:

A képzésben legalább alapképzésben (korábban főiskolai szintű képzésben) szerzett oklevéllel rendelkezők vehetnek részt.

5. A képzési idő félévekben meghatározva: 2 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 60 kredit

7. A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):

7.1. A képzés célja:

A Választási igazgatás szakirányú továbbképzési szak elsősorban a választás-specifikus igazgatási ismeretek, valamint az ehhez kapcsolódó gyakorlat oktatására kívánja helyezni a hangsúlyt. A képzés célja olyan specializált választási szakemberek képzése, akik választási és a választáshoz kapcsolódó ismeretekkel és készségekkel felvértezve felkészültek a közigazgatásban és azon kívül a választási folyamatok támogatására. A képzés gyakorlatorientált, a tantermi- és terepgyakorlatok során kiemelt hangsúlyt fektet a választójog, választásszervezés és választásinformatika témaköreire.

7.2. Szakmai kompetenciák:

A szakképzettség megnevezése: választási szaktanácsadó

a) tudása:

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a magyarországi országgyűlési választások történeti fejlődéséről.
- Részleteiben ismeri a magyarországi választási rendszereket.
- Tájékozott az Alkotmánybíróság választásokkal kapcsolatos határozatainak a jogfejlődést generáló hatásairól.
- Alapszinten tájékozott az informatika szerepéről a közigazgatásban, és összefüggéseiben ismeri a választási folyamatok során alkalmazott rendszereket.
- Alapszinten tisztában van az e-szavazással kapcsolatos megoldások kockázataival.
- Ismeri a választási földrajzhoz kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Átfogóan ismeri a különböző magyar történelmi korszakok (1848-2022) választási rendszereinek alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a választásokról szóló legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri a konfliktusok okait, típusait, a fő konfliktuskezelési stratégiákat, a konfliktusok időbeli kiterjedését, eskalálódásának dinamikáját.
- Átfogóan, összefüggéseiben értelmezi a választásokkal összefüggésben felmerülő alkotmányossági problémák körét.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a választás pénzügyi lebonyolításának folyamatáról.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a választások, népszavazások lebonyolítását szabályozó joganyagról.
- Birtokában van a választási eljárás lebonyolítása során alkalmazandó elméleti és gyakorlati ismereteknek.
- Tisztában van az adatvédelem és a választási eljárás, politikai kampány szerepével.
- Ismeri a választási eljárás és a politikai kampány körében alkalmazandó adatvédelmi szabályokat.
- Átlátja a magyar médiarendszer alkotmányjogi, közjogi kereteit, az Alaptörvény sajtószabadsággal összefüggő értékrendszerét.

b) képességei:

- A képzés alanyai alkalmassá válnak arra, hogy választási szakfeladatokat – beosztottként vagy vezetőként – szakszerűen végezzenek, résztvevőként megértsék és átlássák a választási folyamatokat és abban a választási szervek, de akár a jelöltek és jelölő szervezetek oldaláról hatékonyan részt vegyenek.
- A szak elvégzésével a hallgatók választási ismeretekben való jártassága nagymértékben szélesedik. Képesek részt venni a választási eljárás jogi, igazgatási, logisztikai, pénzügyi és informatikai feladatainak végrehajtásában, saját hatáskörében megalapozott és szakszerű döntéseket hozni. A megszerzett ismereteik felhasználásával, az emberek közötti kommunikáció hatékony megvalósításával képesek lesznek megoldani a választási szervezetrendszeren belüli (munkatársak közötti) és azon kívüli (elsősorban a választópolgárok felé irányuló) kötelezettségeiket.
- A végzettek lényeglátó képessége, szervezőkészsége bővül, gyakorlati ismereteket szereznek a választásszervezés és lebonyolítás komplexitásáról, magabiztos gyakorlati tudással rendelkeznek a választási tárgyú szervezői munkában.
- A képzés kiemelten a választási irodák számára készít fel szervezői feladatok ellátására képes köztisztviselőket. A képzés gyakorlatorientált, így különösen ajánlott a választási folyamatok bármely szintjén és eseményén feladatot ellátó közszolgálati kollégák számára.
- Rutinszerűen alkalmazza a választási eljárás jogorvoslati rendszerére vonatkozó szabályokat.
- Munkájában képes rutinszerűen alkalmazni a választási informatikai eszközöket.

- Megért, illetve értelmez a választásokhoz kapcsolódó összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
- Rutin választási problémákat azonosít, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati hátteret, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.
- Alkalmazza, és gyakorlati képzésen képes továbboktatni a jogszerű szavazóköri munkával kapcsolatos ismereteket.
- Képes választási irodai tagként közreműködni a választási eljárás bármely szakaszában.
- Képes felismerni a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokat, elkülöníteni a védett adatokat.

c) attitűdje:

- Fontosnak tartja, hogy munkájához megszerezze a szükséges informatikai ismereteket.
- Nyitott a választásokról való átfogó gondolkodásmód és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a hazai parlamentről és a választásokról való átfogó gondolkodásmód és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Érdeklődik a választási szervek munkája iránt.
- Szem előtt tartja az informatikai biztonsági szempontok érvényesítését a napi munkában.
- Alkalmas arra, hogy döntést hozzon a közérdekű adatigényléseket érintő ügyekben.
- Elkötelezett a szabad és tisztességes demokratikus választási eljárás iránt.
- Hatékonyan képviseli az európai demokratikus jogállamisággal konform nemzeti értékeket. Átfogó társadalomtudományi, jogtudományi és politikatudományi gondolkodás- és szemléletmódot képvisel.

d) autonómiája és felelőssége:

- Kialakított szakmai véleményét, álláspontját előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli a választási eljárások során igénybe vehető jogorvoslati lehetőségek vonatkozásában.
- Felelősséget érez a választási feladatok magasabb színvonalú elvégzéséhez.
- Az informatikai ismeretek megszerzésével önállóan képes a választási feladatok elvégzése során részdöntéseket hozni.
- Tisztában van a választási rendszerek jelentőségével és a kategorizálás módjaival.
- Felelősséget érez a választások lebonyolításának törvényességéért.
- Önálló döntéseket hoz a választási irodák hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Javaslatokat tesz a választási bizottsági határozatok kimunkálása során.
- Felelősséget érez az iránt, hogy az informatikai ismeretek birtokában a leghatékonyabban végezze a választási feladatokat.
- Ismeri az önkormányzati választásokra vonatkozó szabályozást.
- Ismeri az európai parlamenti választásokra vonatkozó szabályozást.
- Ismeri a hazai pártrendszer fejlődésének szakaszait.
- Képes felelősen dönteni illetve döntésre előkészíteni az adatvédelmi és információszabadság kapcsán felmerült ügyeket a választási szerveknél, illetve kampánycsapat tagjaként, tanácsadójaként a politikai kampány során szem előtt tartja az adatvédelem alapjogi értékeit.
- Felelősséget érez az alkotmányos értékek mások előtti képviseletéért.

8. A szakirányú továbbképzés szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:

- **Alapozó tantárgyak: 4-12 kredit**
 - Alkotmányjogi, államszervezeti, emberi jogi és politológiai alapismeretek
- **Szakmai törzsanyag: 36-44 kredit**
 - Választásspecifikus alkotmányjogi ismeretek, választásspecifikus igazgatási ismeretek, választójogi ismeretek, választásinformatikai ismeretek, pártrendszerek és választási rendszerek, választástörténeti ismeretek, választásszervezési és logisztikai ismeretek, választási jogesetelemzés, általános és választásspecifikus adatvédelmi ismeretek
- **Kötelezően választható tantárgyak: 4-12 kredit**
 - Konfliktuskezelés, stresszkezelés, választásstatisztikai ismeretek, médiajogi ismeretek
- **Szakedolgozat: 4 kredit**

**VÁLASZTÁSI IGAZGATÁS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK AJÁNLOTT
TANTERVE**

**Alkalmazandó:
a 2022/2023. tanévtől felmenő rendszerben**

Budapest, 2022. június

1. A szak megnevezése

választási igazgatás szakirányú továbbképzési szak

2. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület

államtudományi képzési terület

3. A szakon megszerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése

választási szaktanácsadó

4. A képzés célja és az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A Választási igazgatás szakirányú továbbképzési szak elsősorban a választás-specifikus igazgatási ismeretek, valamint az ehhez kapcsolódó gyakorlat oktatására kívánja helyezni a hangsúlyt. A képzés célja olyan specializált választási szakemberek képzése, akik választási és a választáshoz kapcsolódó ismeretekkel és készségekkel felvértezve felkészültek a közigazgatásban és azon kívül a választási folyamatok támogatására. A képzés gyakorlatorientált, a tantermi- és terepgyakorlatok során kiemelt hangsúlyt fektet a választójog, választásszervezés és választásinformatika témaköreire.

5. A képzés időtényezői

A képzési idő félévekben: 2 félév

A képzési idő részletezése:

A fokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma	60 kredit
Összes hallgatói tanulmányi munkaóra	194 óra
Hallgatói munkamennyiség kreditben egy tanulmányi félévben:	átlagosan 30 kredit
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma levelező munkarendben	átlagosan 100 tanóra

6. A képzés felépítése

6.1. a szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- **Alapozó tantárgyak: 4-12 kredit**
 - o Alkotmányjogi, államszervezeti, emberi jogi és politológiai alapismeretek
- **Szakmai törzsanyag: 36-44 kredit**
 - o Választásspecifikus alkotmányjogi ismeretek, választásspecifikus igazgatási ismeretek, választójogi ismeretek, választásinformatikai ismeretek, pártrendszerek és választási rendszerek, választástörténeti ismeretek, választásszervezési és logisztikai ismeretek, választási jogesetelemzés, általános és választásspecifikus adatvédelmi ismeretek
- **Kötelezően választható tantárgyak: 4-12 kredit**
 - o Konfliktuskezelés, stresszkezelés, választásstatisztikai ismeretek, médiajogi ismeretek
- **Szakedolgozat: 4 kredit**

6.2. a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit

7. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv

A tanóra-, kredit- és vizsgaterv tartalmazza oktatási időszakonkénti bontásban az összes tantárgy vonatkozásában

- a) a tantárgyak Neptun-kódját,
- b) a tantárgyak jellegét (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható),
- c) a meghirdetés féléveit,
- d) a tantárgyak heti és félévi vagy félévi óraszámát a tanóra típusa szerinti bontásban,
- e) a tantárgyakhoz rendelt krediteket,
- f) a hallgatói teljesítmény értékelésének módját (számonkérés);
- g) a tantárgyfelelős szervezeti egységet és a tantárgyfelelős személyét.

A tanóratípusok rövidítései:

- előadás: EA
- szeminárium: SZ
- gyakorlat: GY
- e-szeminárium: ESZ

A tanóra-, kredit- és vizsgatervet az 1. számú melléklet tartalmazza.

8. Az előtanulmányi rend

Nincs.

9. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

A tananyag ismeretének ellenőrzése és értékelése történhet:

- a) szorgalmi időszakban a tanórán tett írásbeli vagy szóbeli számonkéréssel, írásbeli (zárthelyi) dolgozattal, otthoni munkával készített feladat értékelésével vagy gyakorlati feladat-végrehajtás értékelésével félévközi jegy formájában;
- b) a vizsgaidőszakban tett vizsgával;
- c) a félévközi követelmények és a vizsga alapján együttesen.

A hallgató tanulmányait záróvizsgával fejezi be. A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

Az értékeléstípusok rövidítései:

- évközi értékelés: ÉÉ / évközi értékelés (((záróvizsga tárgy((ÉÉ(Z))))
- gyakorlati jegy: GYJ / gyakorlati jegy (((záróvizsga tárgy((GYJ(Z))))
- kollokvium: K / kollokvium (((záróvizsga tárgy((K(Z))))
- beszámoló: B
- záróvizsga: ZV

Az ismeretek ellenőrzésének rendjét részletesen a vonatkozó jogszabályokban, valamint a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban meghatározottak alapján:

- a jelen ajánlott tanterv részét képező tantárgyi programok, valamint
- a záróvizsga tekintetében a jelen fejezet 10. pontja

határozzák meg.

10. A záróvizsga

10.1. A záróvizsgára bocsátás feltételei

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- az abszolutórium (végbizonyítvány) megszerzése: az Egyetem annak a hallgatónak, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket – a szakdolgozat elkészítése kivételével
- teljesítette, és az előírt krediteket megszerezte, végbizonyítványt állít ki (abszolutórium), amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett;
- a bírálaton részt vett szakdolgozat.

A hallgató tanulmányait szakirányú továbbképzésben záróvizsgával fejezi be. A hallgató a végbizonyítvány megszerzését követően bocsátható záróvizsgára. A záróvizsga a végbizonyítvány megszerzését követő vizsgaidőszakban a hallgatói jogviszony keretében, majd a hallgatói jogviszony megszűnése után, két éven belül, bármelyik vizsgaidőszakban, az érvényes képzési követelmények szerint lehetővé. A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat a záróvizsga letételét a végbizonyítvány kiállításától számított második év eltelte után feltételhez kötheti. A hallgatói jogviszony megszűnését követő ötödik év eltelte után záróvizsga nem tehető.

A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja. A záróvizsga a tantervben meghatározottak szerint több részből állhat.

Nem bocsátható záróvizsgára az a hallgató, aki a felsőoktatási intézménnyel szemben fennálló fizetési kötelezettségének nem tett eleget.

A záróvizsgát záróvizsga-bizottság előtt kell letenni, amelynek elnöke és legalább még két tagja van. A záróvizsga-bizottságot úgy kell összeállítani, hogy legalább egy tagja egyetemi vagy főiskolai tanár, illetve egyetemi vagy főiskolai docens legyen, továbbá legalább egy tagja ne álljon foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban az érintett felsőoktatási intézménnyel vagy a felsőoktatási intézmény másik szakjának oktatója legyen. A záróvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.

A jelölt felkészültségét a bizottság tagjai értékelik, majd zárt ülésen – vita esetén szavazással – állapítják meg a záróvizsga eredményét. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

10.2. A záróvizsga részei

A záróvizsga:

- a szakdolgozat megvédéséből;
- a záróvizsga-bizottság által feltett kérdések megválaszolásából és
- a komplex szóbeli vizsgából áll.

A záróvizsga-bizottság tagjai a záróvizsgát megelőzően áttanulmányozzák az elkészített szakdolgozatokat, a bíráló által feltett kérdéseket, majd a védés során maguk is kérdéseket tehetnek fel a hallgatónak.

A védés során ismertetni kell:

- a szakdolgozat címét, készítőjének nevét, a konzulens nevét;
- a témaválasztás indokolását, a szakdolgozat felépítését, a tárgyalt téma fontosabb összefüggéseit;
- a készítő által legfontosabbnak tartott fejezetet, részt;
- a bíráló által feltett kérdésekre adott választ.

A szakdolgozatot a záróvizsga-bizottság értékeli, ahol szempontként szerepel a bíráló(k) véleménye, a szakdolgozat tartalma és minősége, a jelölt tárgyhoz kapcsolódó ismeretei, okfejtése, indokolása, vitakészsége és beszédkultúrája. A szakdolgozat végleges osztályzatát a záróvizsga-bizottság állapítja meg. Sikertelen szakdolgozatvédés esetén a jelölt nem kezdheti meg a szóbeli vizsgarészt.

A vizsgázó a szóbeli vizsga során bármelyik előzetesen kiadott tételsorból húz tétel(ek)e)t, bármelyik témából kérdezhet a bizottság, nemcsak a hallgató által választott, hozzá közel álló témából.

10.3 A záróvizsga eredménye

- A záróvizsga érdemjegyét a kapott osztályzatok számtani átlaga adja. Bármelyik elem vizsgatételére kapott elégtelen osztályzat esetében a záróvizsga értékelése elégtelen.
- A több elemből álló záróvizsga esetén az egyes elemeket külön érdemjeggyel kell értékelni.
- A záróvizsga összesített eredménye a szakdolgozatra adott egy osztályzat, a záróvizsga szóbeli részére (a több elemből álló záróvizsga esetén az elemek értékelésének egész számra kerekített átlaga) adott egy osztályzat összegének egyszerű átlaga.

- Az értékelést a záróvizsga-bizottság hajtja végre, ahol szempontként szerepel a bíráló(k) véleménye, a szakdolgozat tartalma és minősége, a jelölt tárgyhoz kapcsolódó ismeretei, okfejtése, indokolása, vitakészsége és beszédkultúrája. A szakdolgozat végleges osztályzatát a záróvizsga-bizottság állapítja meg a záróvizsgatervben rögzítetteknek megfelelően.
- A sikeres záróvizsga nem javítható. Javító, illetve ismétlő javító záróvizsga – TVSZ-ben meghatározott kivétellel – csak a következő záróvizsgaidőszak(ok)ban tehető.

11. A szakdolgozat

A szakdolgozat a választási szaktanácsadó képzettségnek megfelelő alkotó jellegű, elméleti megalapozottságú, tudományos módszertant és gyakorlati megközelítést alkalmazó szakmai feladat. Igazolja azt, hogy a hallgató képes az elsajátított ismeretanyag gyakorlati alkalmazására, a témakörébe tartozó feladatok jogszerű megoldására, önálló szakmai munka végzésére. A szakdolgozat a hallgató tanulmányaira támaszkodva, a szakirányú továbbképzési szak I-II. félévében hallgatott témák valamelyikéből a szakirodalom tanulmányozásával és a témavezető irányításával dolgozható ki.

A szakdolgozat elkészítéséhez rendelt kreditérték: 4 kredit

A szakdolgozat elkészítésének rendjét, tartalmi és formai követelményeit egyebekben a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat határozza meg.

12. Az oklevél

12.1. Az oklevél kiadásának feltétele

Az oklevél kiadásának feltétele:

- a tantárgyi- és vizsgakötelezettségek teljesítése,
- összesen 60 kredit megszerzése,
- eredményes záróvizsga.

12.2. Az oklevél minősítésének megállapítása

Az oklevél minősítését az alábbiak egyszerű átlaga adja meg:

- a szakdolgozat védésére adott osztályzat;
- a záróvizsga szóbeli részére adott osztályzat;
- a teljesített félévek (két tizedesig kifejezett) súlyozott tanulmányi átlagainak átlaga:

$$(SZD + ZvSz + (\hat{A}1 + \dots + \hat{A}n)/n) / 3$$

Az oklevél minősítésének megállapítása az alábbi határértékek figyelembevételével történik:

- kitűnő, ha az átlag 5,00
- jeles, ha az átlag 4,51-4,99
- jó, ha az átlag 3,51-4,50
- közepes, ha az átlag 2,51-3,50
- elégséges, ha az átlag legalább 2,00 – de legfeljebb 2,50.

Kiváló eredménnyel végez az a hallgató, akinek oklevél-minősítése kitűnő. Kiváló eredménnyel végez továbbá az is, akié jeles, valamint az összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyének átlaga legalább 4,51.

Budapest, 2022. május 10.

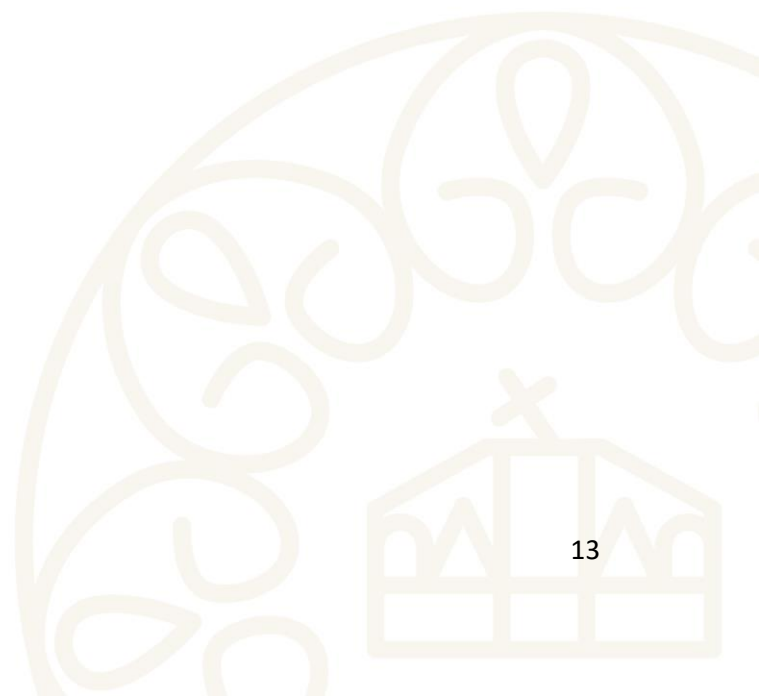
Dr. habil. Téglási András PhD sk.
egyetemi docens, NKE ÁNTK

VÁLASZTÁSI IGAZGATÁS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK TANTERVE

Sorszám	Tantárgy neve	Félév	Típus	Óraszámok összesen	Óraszámok (elmélet+ gyakorlat)	Kreditérték	Számonkérés módja	Tantárgyfelelős
1.	I. félév			100	88+12	28		
1.1.	Alkotmányjogi alapismeretek	I.	kötelező	12	8+4	2	kollokvium	Dr. Téglási András
1.2.	Államszervezeti alapismeretek	I.	kötelező	12	8+4	2	kollokvium	Dr. Téglási András
1.3.	A választójogi döntések bírósági felülvizsgálata	I.	kötelező	8	8+0	3	kollokvium	Dr. Patyi András
1.4.	Politológiai alapismeretek	I.	kötelező	8	8+0	2	kollokvium	Dr. Horváth Attila
1.5.	Választójogi ismeretek I.	I.	kötelező	12	8+4	4	kollokvium	Dr. Nagy Attila Mihály
1.6.	Választásinformatikai ismeretek I.	I.	kötelező	8	8+0	3	kollokvium	Deményné Kertész Krisztina
1.7.	Választási földrajz	I.	kötelező	8	8+0	3	kollokvium	Dr. Hubai László
1.8.	Pártrendszerek és választási rendszerek I.	I.	kötelező	8	8+0	3	kollokvium	Dr. Horváth Attila
1.9.	A hazai parlamenti választások története a jelenkorban	I.	kötelező	8	8+0	2	kollokvium	Dr. Hubai László
1.10.	Konfliktuskezelés, stresszkezelés	I.	kötelezően választható	8	8+0	2	kollokvium	Dr. Jenei Ágnes
1.11.	Választási statisztikák alapjai	I.	kötelezően választható	8	8+0	2	kollokvium	Dr. Hubai László
2.	II. félév			94	66+28	28		
2.1.	Emberi jogi alapismeretek	II.	kötelező	12	8+4	2	kollokvium	Dr. Téglásiné dr. Kovács Júlia
2.2.	Az Alkotmánybíróság választásokkal kapcsolatos joggyakorlata	II.	kötelező	12	8+4	2	kollokvium	Dr. Téglási András
2.3.	Választásszervezési és logisztikai ismeretek	II.	kötelező	12	8+4	4	kollokvium	Dr. Nagy Attila Mihály
2.4.	Választójogi ismeretek II.	II.	kötelező	12	12+0	4	kollokvium	Dr. Nagy Attila Mihály

2.5.	Választásinformatikai ismeretek II.	II.	kötelező	8	0+8	3	kollokvium	Deményné Kertész Krisztina
2.6.	Választási jogesetelemzés	II.	kötelező	8	0+8	4	kollokvium	Dr. Gáva Krisztián
2.7.	Pártrendszerek és választási rendszerek II.	II.	kötelező	12	12+0	3	kollokvium	Dr. Horváth Attila
2.8.	Adatvédelem a választási eljárásban	II.	kötelező	6	6+0	2	kollokvium	Péterfalvi Attila
2.9.	A választási rendszer a politikai érdekek mentén	II.	kötelezően választható	6	6+0	2	kollokvium	László Róbert
2.10.	Média-párt-választás	II.	kötelezően választható	6	6+0	2	kollokvium	Dr. Török Bernát
3.	Szakdolgozat					4		
3.1.	Szakdolgozat	II.	kötelező			4		
	ÖSSZESEN			194		60		

**VÁLASZTÁSI IGAZGATÁS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK
TANTÁRGYI PROGRAMOK**

1. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1015
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Alkotmányjogi alapismeretek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Basics of constitutional law
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33% gyakorlat, 67% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. habil. Téglási András PhD, egyetemi docens, NKE ÁNTK
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 12 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 12 óra (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy alapját az alkotmányjogi alapismeretek, ezen belül az alkotmányok és az Alaptörvény fogalma; az alkotmányos állam alapvető követelményei, valamint a külföldi és hazai alkotmányfejlődés fő irányai képezik. Ezt követően kerülnek ismertetésre az integrált jogforrási rendszer és annak elemei, a hazai, a nemzetközi és az uniós jogforrások, a politikai közösség fogalma, és az állampolgárság, státusok. A hatalomgyakorlás közvetlen és közvetett módja, a választások és a népszavazás is ismertetésre kerül, ahogy a gazdasági alkotmány is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The basics of the course are the notion of constitution, short history of constitutional development in Europe and in Hungary, constitutional values and principles, political community, citizenship, question of status. Hierarchy of legal norms, national, international and EU law are introduced as well, just like elections and referendums, furthermore economic aspects of constitution.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- A hallgatónak tudomása van a közigazgatásra ható jogállami elvekről. Tisztában van az adatvédelem és az információszabadság hazai és európai uniós szabályozásával.
- A hallgató behatóan ismeri az állammal kapcsolatban az évezredek folyamán kialakított átfogó elméleteket, megfelelő áttekintéssel rendelkezik az állammal kapcsolatos komplex tudnivalók szintetizálására, és ismeri a magyar alkotmányos berendezkedés alapjait.

Képességei:

- A hallgató képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közzolgálati tisztviselői életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét.
- Képes a különböző problémák interdiszciplináris kezelésére és az államtudományi felfogást jellemző szintézis megteremtésére azáltal, hogy megismeri a közhatalom gyakorlásának és az alkotmányos berendezésnek a politikaelmélet határán álló alkotmányelméleti alapjait.

Attitűdje:

- A hallgató kellően kritikus a saját maga által elvégzett munkával szemben és hitelesen képviseli a közigazgatási működéssel járó, a köz érdekeit szem előtt tartó szellemiséget, az alkotmányosság szempontjait figyelembe véve.
- Hatékonyan képviseli az európai demokratikus jogállamisággal konform nemzeti értékeket. Átfogó társadalomtudományi, jogtudományi és politikatudományi gondolkodás- és szemléletmódot képvisel.

Autonómiája és felelőssége:

- A hallgató felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka alkotmányos következményei iránt.
- Azáltal, hogy részletes betekintést nyer a közhatalom gyakorlásának alkotmányelméleti és alkotmányjogi alapjaiba, felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

- The student is aware of the principles of the rule of law affecting public administration and is aware of domestic and EU regulations on data protection and freedom of information.
- The student is familiar with comprehensive theories accumulated over thousands of years regarding the state, the comprehensive synthesis of the complex knowledge of the state and with the foundations of the Hungarian constitutional system.

Capabilities:

- The student is capable of serving the common good and the public interest, with due professional dedication and in line with the professional and human standards expected in civil service career.
- The student is capable of handling different issues in an interdisciplinary manner establishing a synthesis characteristic to the concepts of public governance through learning the theoretical foundations of the exercise of state power and the constitutional system.

Attitude:

- The student is sufficiently critical of the work he/she has completed and genuinely represents the spirit of public administration, being in the public interest with respect for the principle of constitutionality.
- Representing the values of European democracy and rule of law effectively. A comprehensive approach based on social, legal, economic and political science.

Autonomy and responsibility:

- The student has a sense of responsibility for the constitutional consequences of acting in official power.
- He/she feels responsible for the outcomes of public activities through getting aware of constitutional and theoretical foundations of state power.

10. Előtanulmányi követelmények: -**11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):****11.1. Magyarul**

- 11.1.1. Az alkotmány fogalma, típusai, szabályozási tárgykörei, az Alaptörvény.
- 11.1.2. Az alkotmányos állam alapvető követelményei, a jogállamiság és a jogegyenlőség elve, hatalommegosztás.
- 11.1.3. A külföldi alkotmányfejlődés fő irányai (angol, német, francia, amerikai).
- 11.1.4. A magyar alkotmányfejlődés.

- 11.1.5. A jog és a jogrend fogalma, a jogforrások fogalma, elméleti rendszere és gyakorlati kérdései. Magyarország belső jogforrási rendszere, a jogszabályok és a közzjogi szervezetszabályozó eszközök. Az Európai Unió joga – a nemzetközi jog – nemzeti jog viszonya.
- 11.1.6. A népszuverenitás és a népképviselet. A közvetlen demokrácia módozatai. A képviseleti demokrácia. A hazai választási rendszer, a választási eljárás alkotmányos alapjai.
- 11.1.7. A választási szervek és működésük alkotmányos alapjai. Az elektronikus szavazás (e-voting), a választási eljárás digitalizációjának, a választási szervek online ülésezésének lehetőségei.
- 11.1.8. Az állampolgárság fogalma, története és főbb szabályai.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. Concept and types of constitution, the Basic Law of Hungary.
- 11.2.2. Constitutionality, rule of law, separation of powers.
- 11.2.3. Main directions of English, German, French and American constitutional development.
- 11.2.4. The Hungarian constitutional development.
- 11.2.5. Concept of law and legal order, sources of law. System of Hungarian domestic legal sources. Relationship between EU law, international law and domestic law.
- 11.2.6. Popular sovereignty and popular representation. Direct democracy. Representative democracy. Constitutional basics of the Hungarian electoral system, electoral procedure.
- 11.2.7. Constitutional basics of electoral bodies and their operation. Possibilities of digitalization of electoral procedure (e-voting), online meeting of electoral bodies.
- 11.2.8. Definition, history and main rules of citizenship.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A 13. pont szerinti jelenléti követelmények teljesítésén túl elvárt a következő óra anyagát képező tankönyvfejezetek elolvasása, az órákon való aktív részvétel és az oktató által az órák végén feladott házi feladatok megoldása.

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli/írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Gulyás Attila - Kurunczi Gábor – Téglási András (szerk.): [Alkotmányjogi alapismeretek](#). Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017. ISBN: 9786155764974
- Halász Iván (szerk.): [Alkotmányjog](#). Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5764-46-2

16.2. Ajánlott irodalom:

- Gárdos-Orosz Fruzsina - Halász Iván (szerk.): [Bevezetés az alkotmányjogba. \(Alapfogalmak\)](#). Dialóg Campus, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-6020-24-6
- Trócsányi László – Schanda Balázs - Csink Lóránt (szerk.): [Bevezetés az alkotmányjogba](#). Hatodik, átdolgozott kiadás. HVG-Orac, Budapest, 2019. ISBN: 9789632584676

Budapest, 2022. május 10.

Dr. habil. Téglási András PhD sk.
egyetemi docens, NKE ÁNTK

2. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1016
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Államszervezeti alapismeretek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Basics of the Organisation of the State
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33% gyakorlat, 67% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. habil. Téglási András, PhD, egyetemi docens, NKE ÁNTK
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 12 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 12 óra (8 EA + 0 SZ + 4 GY)
- 8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tárgy keretében államtani alapismeretek alkotmányjogi vonatkozásai kerülnek bemutatásra, ahogyan az egyes állami-közhatalmi szervek működésének és szervezetének szabályai és a köztük lévő viszonyrendszer is. A kurzus célja bevezetni a hallgatókat a jelenlegi magyar államszervezeti problematikába. Ennek érdekében részletesen tárgyalja az egyes közhatalmi szervek alkotmányos jogállását, valamint azok működésének részletes bemutatására koncentrál. A kurzus az Alaptörvény rendelkezései mellett figyelembe veszi az egyes közjogi szervekre vonatkozó alkotmánybíróági határozatokat, illetve szokásokat is. A hatalommegosztás elvének magyar közjogi vonatkozásainak általános bemutatása után szó lesz az Országgyűlés és a képviselők jogállásáról, a Kormányról, illetve a miniszterelnökről és miniszterekről, az Alkotmánybírósról, továbbá az ombudsmani, igazságszolgáltatási és az önkormányzati rendszerről, az Állami Számvevőszékről, a Magyar Nemzeti Bankról és a Költségvetési Tanácsról. Végül a kurzus kitér a minősített helyzetekre és a Magyar Honvédség, illetve a rendvédelmi és nemzetbiztonsági szervek alkotmányos jogállására is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Constitutional basis of the state studies is introduced during the course, just like rules regarding operation and organizational structure of state organs and the relationship among them. The aim of the course is to provide an introduction to the organisation of the Hungarian State. Constitutional status of state organs will be introduced in a detailed way. Not only the stipulations of the Fundamental Law will be learned by the students but resolutions of the Constitutional Court and conventions regarding organs of the state. First, the Hungary-related aspects of separation of powers will be introduced. After that, the students will get knowledge of the National Assembly, the status of MPs, the Government, the Prime Ministers and the Ministries, the Constitutional Court, the Ombudsman, the system of justice, the State Audit Office, the National Bank of Hungary, and the Budgetary Council. Last but not least, the course deals with special legal orders and the constitutional status of the Hungarian Armed Forces, furthermore the organs protecting public order and national security.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- A hallgató átlátja a szervezetrendszer tagozódását és tisztában van a hatósági jogalkalmazókkal szembeni követelményekkel.
- A hallgató behatóan ismeri a magyar állam szervezetrendszerét, működését, a magyar állam működésére ható regionális és globális hatásokat. Átlátja a magyar állam komplex szervezetrendszerének tagozódását. Rendszerszinten ismeri az állam feladataival, szervezetével és működésével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

Képességei:

- A hallgató szükség esetén együttműködik más központi közigazgatási, hatósági, önkormányzati igazgatási és egyéb szervekkel, és ismeri azokat.
- A hallgató képes a kormányzati modellek és technikák szakszerű és komplex megközelítésére és az állami szervek viszonyrendszerében való eligazodásra.

Attitűdje:

- A hallgató az állam szervezeti alapjainak ismeretében azonosul a szakmai értékekkel és támogatja a szervezet célkitűzéseit. Fontosnak tartja az adatvédelem és információszabadság jogi, szervezeti, igazgatási, gyakorlati vetületeivel kapcsolatos kérdések magabiztos ismeretét.
- A hallgató törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, a saját szervének államon belüli helyének fényében.

Autonómiája és felelőssége:

- A hallgató felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt annak alkotmányos alapjai ismeretében. Átlátja a közigazgatási szervezetrendszer belső és külső környezete szempontjából releváns kapcsolódási pontokat.
- Az alapos államszervezeti ismeretek fényében a hallgató felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- The student understands the structure of the organizational system and is aware of the requirements for officials applying the law.
- The organizational structure and functioning of the Hungarian state; the historical development, current operation and main tendencies of the Hungarian state; the decisive periods of global and Hungarian history of state, law and public administration; comprehensive theories accumulated over thousands of years regarding the state; and the regional and global impacts influencing the functioning of the Hungarian state. The divisions of the complex organizational structure of the Hungarian state. The systematic contexts, theories and the underlying conceptual system regarding the tasks, structure and functioning of the state.

Capabilities:

- If necessary, the student cooperates with other central administrative, official, local administrative and other bodies based on a knowledge of them.
- Adopting a professional and complex approach to models and techniques of governance. Orienting regarding relationship among state organs.

Attitude:

- Based on the organizational foundations of the state the student identifies with the professional values and supports the objectives of the organization. He/she considers it important to have a confident understanding of the legal, organizational, administrative and practical aspects of data protection and freedom of information.
- Possessing the skills to recognize and handle problems competently in the light of the place of his/her own organ in the system of state organs.

Autonomy and responsibility:

- The student has a sense of responsibility for the consequences of acting in official power in the light of his/her knowledge of its constitutional foundations. He/she has a clear view of the interfaces relevant to the internal and external environment of the public administration system.
- Based on the thorough knowledge of the organs of the Hungarian State the student feels responsible for the outcomes of public activities.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. Az állam fogalma, államforma, kormányforma, államszerkezet és az állam területi beosztása.
- 11.1.2. Az Országgyűlés funkciói, feladatai, szervezete.
- 11.1.3. Az országgyűlési képviselők jogállása, az alapvető jogok biztosa és a NAIH.
- 11.1.4. A köztársasági elnök.
- 11.1.5. Az alkotmánybíráskodás és az Alkotmánybíróság.
- 11.1.6. A bíróságok és az igazságszolgáltatás.
- 11.1.7. Az ügyészség.
- 11.1.8. A Magyar Nemzeti Bank, az Állami Számvevőszék, a Költségvetési Tanács.
- 11.1.9. A Magyar Honvédség, a rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok és a különleges jogrend.
- 11.1.10. A Kormány.
- 11.1.11. A közigazgatás helye a hatalmi ágak rendszerében. Az államigazgatás központi szervei. Az autonóm államigazgatási szervek. Az önálló szabályozó szervek.
- 11.1.12. A területi és helyi államigazgatás. A helyi önkormányzatok alkotmányos alapjai.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. Concept of state, form of State, form of Government, state structure and territorial division of the state.
- 11.2.2. Functions, competences and organisation of the National Assembly.
- 11.2.3. Status of MPs, Commissioner of Fundamental Rights and the Hungarian National Authority for Data Protection and Freedom of Information.
- 11.2.4. The President of the Republic.
- 11.2.5. Constitutional adjudication and the Constitutional Court.
- 11.2.6. Justice and court.
- 11.2.7. The Prosecution.
- 11.2.8. The Hungarian National Bank, the State Audit Office and the Budgetary Council.
- 11.2.9. The Hungarian Armed Forces, the Police, the national security services and special legal orders.
- 11.2.10. The Government.
- 11.2.11. Place of public administration in the system of separation of powers. Central organs of public administration. Autonomous public administration organs. National Regulatory Authorities.
- 11.2.12. Territorial and local public administration. Constitutional foundations of Local Governments.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során az órák 75%-án való részvételen túl elvárt az aktív jelenlét, továbbá az oktató által a szemináriumon kiosztott feladatok és házi feladatok megoldása.

A 13. pont szerinti jelenléti követelmények teljesítésén túl elvárt a következő óra anyagát képező tankönyvfejezetek elolvasása, az órákon való aktív részvétel és az oktató által az órák végén feladott házi feladatok megoldása. A félév során a félév elején egyeztetett időpontban referátumot kell tartani egy, szintén a félév elején egyeztetett alkotmánybíróvási határozatból. A hetedik órára beadandó feladatként kötelező egy jogeset megoldása. Az utolsó előtti órán a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak, aminek pótlására, javítására az utolsó órán kerülhet sor.

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli/írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Gulyás Attila - Kurunczi Gábor – Téglási András (szerk.): [Alkotmányjogi alapismeretek](#). Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017. ISBN: 9786155764974
- Téglási András (szerk.): [Az állam szervezete](#). Dialóg Campus, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5764-48-6 2

16.2. Ajánlott irodalom:

- Trócsányi László – Schanda Balázs - Csink Lóránt (szerk.): *Bevezetés az alkotmányjogba*. Hatodik, átdolgozott kiadás. HVG-Orac, Budapest, 2019. ISBN: 978 963 258 467 6
- Bende Zsófia - Halász Iván (szerk.): [Összehasonlító alkotmányjog](#). NKE KTK, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5344-51-0
- Halász Iván: *Államfő, parlament, kormány. Az államszervezet fejlődése a visegrádi országokban 1989 után*. Lucidus Kiadó, Budapest, 2014. ISBN: 978-963-9465-87-9 (A magyar vonatkozású részek.)

Budapest, 2022. május 10.

Dr. habil. Téglási András PhD sk.
egyetemi docens, NKE ÁNTK

3. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1017
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A választójogi döntések bírósági felülvizsgálata
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Judicial review of electoral decisions
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Prof. Dr. Patyi András, egyetemi tanár, NKE ÁNTK
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 8 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 8 óra (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
- 8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy a választási eljárásokban hozott döntések és a döntéshozók főbb döntési jogköreinek áttekintését követően az alkotmányos követelmények, a jogorvoslathoz való jog és az eljárási alapjogok érvényesülését ismerteti a választási eljárásokban. Foglalkozik továbbá a választási eljárásokban igénybe vehető jogorvoslati lehetőségekkel, így a fellebbezés és a bírósági felülvizsgálat feltételeivel, főbb eljárási szabályaival. E körben elemzi a választási eljárásokkal kapcsolatos kúriai gyakorlatot is. Végül a tantárgy a rendkívüli jogorvoslati lehetőségek (az alkotmányjogi panasz és a jogegységi panasz) szabályait vizsgálja.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

After reviewing the decisions made in electoral procedures and the main decision-making powers of the decision-makers, the course describes the constitutional requirements, the right to legal remedy and the application of fundamental procedural rights in electoral procedures. It also deals with the legal remedies available in election proceedings, including the conditions and main procedural rules of the appeal procedures and the judicial review possibility. It also analyzes the practice of the Curia regarding election related cases. Finally, the course describes the extraordinary remedies (the constitutional complaint and the uniformity complaint).

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- A tantárgy elsajátítása során a hallgató a választási ügyekben hozott határozatok bírósági felülvizsgálata területén szerez részletes ismereteket.
- Ismeri a választási döntéshozó szerveket és a jogorvoslati lehetőségek rendszerét a választási eljárásokban.
- Érti a rendkívüli jogorvoslati lehetőségek (az alkotmányjogi panasz és a jogegységi panasz) alkalmazásának feltételeit és jelentőségét.

Képességei:

- Rutinszerűen alkalmazza a választási eljárás jogorvoslati rendszerére vonatkozó szabályokat.

- Képes különbséget tenni az egyes esetekben alkalmazható jogorvoslati eljárások között.

Attitűdje:

- Megfelelő problémafelismerő és -kezelő képességekkel bír. Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására. Szem előtt tartja a mindenkori közjót és közérdeket.

Autonómiája és felelőssége:

- Kialakított szakmai véleményét, álláspontját előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli a választási eljárások során igénybe vehető jogorvoslati lehetőségek vonatkozásában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

- During the course students acquire detailed knowledge in the field of judicial review of decisions made in electoral procedures.
- He/She knows the decision-making bodies and the system of remedy possibilities in election process.
- He/She understands the conditions and the significance of the use of extraordinary remedies (the constitutional complaint and the unity complaint) too.

Capabilities:

- He/She routinely applies the rules governing the electoral remedy procedures.
- He/She is able to differentiate between the remedy procedures that can be applied in each case.

Attitude:

- His/her personal attitude is characterized by: possessing the skills to recognize and handle problems competently, an intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically, keeping the common good and public interest in mind.

Autonomy and responsibility:

- He/she can support his/her professional opinion and viewpoint independently regarding remedy possibilities in electoral procedures.

10. Előtanulmányi követelmények: -**11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):****11.1. Magyarul**

- 11.1.1. Döntéshozók a választási eljárásban.
- 11.1.2. Döntések a választási eljárásban (választási bizottság és a választási iroda főbb döntési jogköreinek áttekintése).
- 11.1.3. Alkotmányos követelmények, a jogorvoslathoz való jog és az eljárási alapjogok érvényesülése a választási eljárásban.
- 11.1.4. Jogorvoslat a választási eljárásokban I.: a fellebbezés szabályai.
- 11.1.5. Jogorvoslat a választási eljárásokban II.: a bírósági felülvizsgálat feltételei, menete, főbb eljárási szabályok.
- 11.1.6. Jogorvoslat a választási eljárásokban III.: a Kúria gyakorlata.
- 11.1.7. Rendkívüli jogorvoslatok I.: a jogegységi panasz.
- 11.1.8. Rendkívüli jogorvoslatok II.: az alkotmányjogi panasz.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. Decision-makers in the electoral process.

- 11.2.2. Decisions in the electoral process (review of the main decision-making powers of the electoral commission and the electoral office).
- 11.2.3. Constitutional requirements, the right to legal remedy and the exercise of fundamental procedural rights in electoral procedures.
- 11.2.4. Remedies in electoral procedures I.: the conditions and the main procedural rules of the appeal.
- 11.2.5. Remedies in electoral procedures II.: the conditions and the main procedural rules of the judicial review possibilities.
- 11.2.6. Remedies in electoral procedures III.: the practice of the Curia.
- 11.2.7. Extraordinary remedies I.: the uniformity complaint.
- 11.2.8. Extraordinary remedies II.: the constitutional complaint.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások (előadások, konzultációk) anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- [2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról](#) - tematikához kapcsolódó szabályai
- Patyi András - Varga Zs. András: [A közigazgatási eljárásjog alapjai és alapelvei. Institutiones administrationis, A magyar közigazgatás és közigazgatási jog általános tanai](#), V. kötet. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019. 9-53. ISBN: 9786156020864
- Badó Katalin - Lovassy Ádám - Téglási András: [Az Alkotmánybíróság választásokkal kapcsolatos joggyakorlata \(1990-2017\)](#) in: Téglási András (szerk.) *Tanulmányok a választójog, a választási rendszerek és a népszavazás aktuális kérdéseiről - A Választás és Demokrácia Ludovika Kutatócsoport kutatási eredményei (2017-2018)*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019. 303-470. ISBN: 978-615-6020-95-6 (nyomtatott), ISBN: 978-615-6020-96-3 (elektronikus)

16.2. Ajánlott irodalom:

- [1/2021. \(IX. 27.\) KK vélemény a szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos jogorvoslatról](#)
- [3/2017. \(XI.28.\) KMK vélemény a választási eljárásban érvényesülő elektronikus kapcsolattartásról](#)

Budapest, 2022. május 10.

Prof. Dr. Patyi András sk.
egyetemi tanár, NKE ÁNTK

4. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1018
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Politológiai alapismeretek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Introduction to political science
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Horváth Attila PhD, adjunktus, NKE ÁNTK
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 8 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 8 óra (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
- 8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy a politikatudomány legfontosabb, leginkább a pártokhoz kötődő alapfogalmait járja körül. A kurzus középpontjában a pártok szervezete, működése, gazdálkodása áll, de a politikai ideológia és a politikai kultúra, valamint a kormányzati rendszerek is a vizsgáldás alapjait képezik.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course outlines the basic concepts of political science, primarily those ones related to the parties. The course devotes particular attention to the organization, operation and financial aspects of the parties, meanwhile also deals with the political ideologies, the concept of political culture and the forms of government.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Tisztában van a politikatudomány alapfogalmaival.
- Részleteiben ismeri az egyes politikai ideológiákat és a köztük levő különbségeket.

Képességei:

- Képes felismerni a politikai kultúra jelentőségét.
- Képes felismerni a pártok politikában betöltött jelentőségét.

Attitűdje:

- Érdeklődik a pártok szervezete és működése iránt.
- Érdeklődik a párt- és kampányfinanszírozás modelljei és szabályai iránt.

Autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget érez a politikai kultúra iránt.
- Felelősséget érez a fontosabb kormányzati rendszerek iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- He/she is aware of the basic concepts of political science.
- He/she has detailed knowledge concerning the various political ideologies and the differences between them.

Capabilities:

- He/she able to recognizes the significance of the political culture.
- He/she able to recognizes the significance of political parties in politics.

Attitude:

- He/she enquirer the organization and operation of political parties.
- He/she enquirer the regulation and models of party funding and campaign finances.

Autonomy and responsibility:

- He/she has a sense of responsibility for the political culture.
- He/she has a sense of responsibility for the basic types of forms of government.

10. Előtanulmányi követelmények: -**11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):****11.1. Magyarul**

- 11.1.1. A politológia alapfogalmai.
- 11.1.2. Politikai ideológiák I.
- 11.1.3. Politikai ideológiák II.
- 11.1.4. Politikai kultúra.
- 11.1.5. Pártok a politikában.
- 11.1.6. Egyéb szervezetek a politikában.
- 11.1.7. Párt- és kampányfinanszírozás.
- 11.1.8. Kormányzati rendszerek.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. Basic concepts of political science.
- 11.2.2. Political ideologies I.
- 11.2.3. Political ideologies II.
- 11.2.4. Political culture.
- 11.2.5. Parties.
- 11.2.6. Other political organizations.
- 11.2.7. Party funding and campaign finance.
- 11.2.8. Forms of government.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév**13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:**

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -**15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:****15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:**

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Pál Gábor (szerk.): [*Politológia. A politika világa a politikatudomány szemével.*](#) Dialóg Campus, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-6020-97-0
- Smuk Péter: *Magyar és európai pártjog.* Gondolat, Budapest, 2018. ISBN: 978 963 693 862 8

16.2. Ajánlott irodalom:

- Enyedi Zsolt – Körösényi András: *Pártok és pártrendszerek.* Osiris Kiadó, Budapest, 2004. ISBN: 963 389 637 1

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Horváth Attila PhD sk.
adjunktus, NKE ÁNTK

5. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1019
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Választójogi ismeretek I.
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Studies of Electoral Law I.
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 4 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Nagy Attila Mihály, elnök, NVI
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 12 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 12 óra (8 EA + 0 SZ + 4 GY)
- 8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A hallgatók megismerkednek a választójogi szabályozás magyarországi történetével, a választójog hazai és nemzetközi forrásaival, a választások hatályos anyagi jogi szabályaival.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The students learn about the Hungarian history of electoral law, its national and international roots, and the substantive law regarding elections of legal force at present.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a magyarországi országgyűlési választások történeti fejlődéséről.
- Részleteiben ismeri a magyarországi választási rendszereket.
- Birtokában van a népszavazás alkotmányos alapjaival kapcsolatos ismereteknek.
- Összefüggéseiben látja a választójogosultságot meghatározó feltételrendszer elemeit, az aktív és passzív választójog választástípusonkénti alakulását.
- Tájékozott az Alkotmánybíróság választásokkal kapcsolatos határozatainak a jogfejlődést generáló hatásairól.

Képességei:

- Képes a benyújtott népszavazási kezdeményezések törvényi megfelelőségének elbírálására.
- Képes a magyarországi választási rendszerek sajátosságainak felismerésére, azok összehasonlítására.

Attitűdje:

- Felismeri a választási rendszerek közös és sajátos jellemzőit.
- Érdeklődik a népszavazási kezdeményezéseket elbíráló bizottsági és bírósági határozatok jogi megalapozása iránt.
- Fontosnak tartja, hogy a választási rendszerek törvényi szabályozása megfeleljen a választási alapelveknek, a közös európai választójogi örökség szellemének.

Autonómiája és felelőssége:

- Javaslatokat tesz a benyújtott népszavazási kezdeményezések elbírálására.

- Ellátja a választási bizottságok munkájához kapcsolódó választási irodai feladatokat.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- Has thorough knowledge about the historical development of the Hungarian parliamentary elections.
- Has detailed knowledge about the Hungarian electoral systems.
- Has knowledge about the constitutional foundation of the referendum.
- Sees the conditions determining the right to vote in context, and how active and passive electoral law differs depending on the different election types.
- Is well informed on how the Constitutional Court's decrees effect the development of law.

Capabilities:

- Is capable to determine whether the submitted referendum initiatives are in harmony with the law.
- Is capable to recognize the characteristics of the Hungarian electoral systems and to compare them.

Attitude:

- Recognizes the common and particular characteristics of the different electoral systems.
- Shows interest towards the legal justification of the decrees of the commission and court considering the referendum initiatives.
- Finds it important for the legislation regarding the election systems to comply with the underlying principles of elections, and the common European electoral heritage.

Autonomy and responsibility:

- Offers suggestions on the submitted referendum initiatives.
- Carries out tasks related to the electoral commission's work.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. A választójogi szabályozás története Magyarországon.
- 11.1.2. A választójog forrásai.
- 11.1.3. A választójog a nemzetközi dokumentumokban.
- 11.1.4. A választójog alkotmányos alapjai, az Alkotmánybíróság gyakorlata a választójoggal kapcsolatban.
- 11.1.5. Aktív és passzív választójog a magyarországi választásokon, népszavazásokon.
- 11.1.6. Az országgyűlési képviselők választásának anyagi jogi szabályai.
- 11.1.7. Az Európai Parlament tagjai választásának anyagi jogi szabályai.
- 11.1.8. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásának anyagi jogi szabályai.
- 11.1.9. A nemzetiségi önkormányzati képviselők választásának anyagi jogi szabályai.
- 11.1.10. Az országos és a helyi népszavazás kezdeményezésének anyagi jogi szabályai.
- 11.1.11. Az országos és a helyi népszavazás érvényessége, eredményessége, kötőereje.
- 11.1.12. Az európai polgári kezdeményezés.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. History of electoral law in Hungary.
- 11.2.2. Roots of voting rights.
- 11.2.3. Voting rights in international documents.
- 11.2.4. Constitutional foundations of voting rights, the practice of the Constitutional Court regarding voting rights.
- 11.2.5. Active and passive voting rights in Hungarian elections, referendums.
- 11.2.6. Substantive law – parliamentary elections.
- 11.2.7. Substantive law – election of the members of the European Parliament.
- 11.2.8. Substantive law – election of local governments and mayors.
- 11.2.9. Substantive law – election of minority self-governments.
- 11.2.10. Substantive law – initiative of national and local referendums.
- 11.2.11. Validity, conclusiveness and legal effect of national and local referendums.
- 11.2.12. European Citizens' Initiative.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- [Magyarország Alaptörvénye](#)
- [Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény](#)
- [A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény](#)
- [Az Európai Parlament tagjainak választásáról szóló 2003. évi CXIII. törvény](#)
- [A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény](#)

16.2. Ajánlott irodalom:

- Cserny Ákos (szerk.): [Választási dilemmák](#). *Tanulmányok az új választási eljárási törvény novumai és első megmérettetése tárgyában*. Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5527-06-7
- Cserny Ákos (szerk.): *Választójogi kommentárok*. Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2014. ISBN: 978 963 295 375 5
- Bodnár Eszter: *A választójog alapjogi tartalma és korlátai*. HVG-ORAC, Budapest, 2014. ISBN: 978 963 258 217 7
- Cserny Ákos (szerk.): [Határtalan választások](#). *Tanulmányok a külhoni állampolgárok választása témakörében*. Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Választási Rendszerek Kutatóműhely, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5305-71-9
- László Róbert: *A választójogi szabályozás átalakulása 2010-2014*. In: *MTA Law Working Papers*. 2014/21. 5. p. ISSN: 2064-4515

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Nagy Attila Mihály sk.
elnök, NVI

6. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1020
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Választásinformatikai ismeretek I.
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** IT solutions used in electoral processes I.
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 40% gyakorlat, 60% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Deményné Kertész Krisztina, főtanácsadó, IdomSoft Zrt.
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 8 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 8 óra (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az informatika szerepének fejlődése a választásban. A választást támogató informatikai rendszerek áttekintése. A választási informatikai rendszerekkel szemben támasztott követelmények. A választások informatikai menedzselése. A választási adatok nyilvánossága. Az informatikai biztonság kérdései.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Development of the role of informatics in elections. Overview of IT systems that support elections. Requirements for election information systems. IT management of elections. Publicity of election data. IT security issues.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Alap szinten tájékozott az informatika szerepéről a közigazgatásban, és összefüggéseiben ismeri a választási folyamatok során alkalmazott rendszereket.
- Összefüggéseiben érti az informatikai rendszerek együttműködését.
- Alapvetően átlátja a tájékoztatás jelentőségét a választási folyamatok során.
- Áttekintése van a hazai választási informatika fejlődéséről.
- Tisztában van az informatikai biztonság jelentőségével.
- Tudomása van a választási informatikai fejlődésének lehetséges irányairól.
- Alap szinten tisztában van az e-szavazással kapcsolatos megoldások kockázataival.

Képességei:

- Munkájában képes rutinszerűen alkalmazni a választási informatikai eszközöket.
- Adekvát módon használja a választási informatika szakkifejezéseit.
- Helyesen kezeli a feladat ellátáshoz szükséges modulokat és menücsoportokat.

Attitűdje:

- Fontosnak tartja, hogy munkájához megszerezze a szükséges informatikai ismereteket.
- Felismeri, hogy az informatika szerepe a választási feladatok elvégzéséhez nélkülözhetetlen.
- Igényli, hogy a választási feladatok végzéséhez használt informatikai megoldásokról mélyebb ismereteket szerezzen.

Autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget érez a választási feladatok magasabb színvonalú elvégzéséhez.
- Az informatikai ismeretek megszerzésével önállóan képes a választási feladatok elvégzése során részdöntéseket hozni.
- Javaslatokat képes tenni a munkafolyamatok korszerűsítésére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

- At a basic level, he/she is informed about the role of informatics in public administration and is familiar with the systems used in electoral processes.
- He/she understands the cooperation of IT systems in its context.
- Basically he/she understands the importance of information in electoral processes.
- He/she has an overview of the development of national election informatics.
- He/she is aware of the importance of IT security.
- He/she is aware of possible directions for the development of election IT.
- At a basic level, he/she is aware of the risks of e-voting solutions.

Capabilities:

- He/she is able to routinely use election IT tools in the work.
- He/she uses the terms of election informatics adequately.
- He /she manages the modules and menu groups required to perform the task correctly.

Attitude:

- He/she considers it important to acquire the necessary IT skills for the work.
- He/she recognizes that the role of informatics is essential for performing election tasks.
- He/she requires in-depth knowledge of the IT solutions used to perform election tasks.

Autonomy and responsibility:

- He/she feels responsible for performing election tasks to a higher standard.
- By acquiring IT skills, he / she is able to make partial decisions during the performance of election tasks.
- He/she can make suggestions for streamlining workflows.

10. Előtanulmányi követelmények: -**11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):****11.1. Magyarul**

- 11.1.1. A választási informatika célja és szerepe.
- 11.1.2. A választási informatikai rendszerek jellemzői.
- 11.1.3. A választások lebonyolításának főbb informatikai tevékenységei.
- 11.1.4. A hazai választások során alkalmazott informatikai megoldások fejlődése 2013 előtt és után.
- 11.1.5. A választás tájékoztató rendszerei.
- 11.1.6. Az informatikai rendszer főbb biztonsági elemei.
- 11.1.7. Az e-szavazás lehetséges formái, előnyei és hátrányai.
- 11.1.8. A választási informatika fejlődésének iránya.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. IT applied to electoral procedures: goals, roles.
- 11.2.2. Characteristics of election information systems.
- 11.2.3. The main IT activities of the elections.
- 11.2.4. Evolution of IT solutions used in national elections until 2013 and beyond.
- 11.2.5. Systems used for publication of election data.
- 11.2.6. Security aspects of IT systems.
- 11.2.7. Possible forms, advantages and disadvantages of e-voting.
- 11.2.8. Possible directions of IT development in elections.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Cserny Ákos (szerk.) – Nemeslaki András: [Az e-szavazás lehetőségei és korlátai Magyarországon](#). In: *Választási dilemmák. Tanulmányok az új választási eljárási törvény novumai és első megmérettetése tárgyában*. Nemzeti Közszerzői Egyetem, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5527-06-7
- Az előadások jegyzetekkel bővített prezentációja (Demélyné Kertész Krisztina)
- Vágújhelyi Ferenc: [Elektronikus választási rendszer – létezik a polgárok számára átlátható megoldás?](#) Új Magyar Közigazgatás 11. évf., 2. sz./2018. 40-44.

16.2. Ajánlott irodalom:

- Választáspolitikai értekezés: Informatikai biztonság a munkahelyen, Dr. Virányi Gergely (2019.) prezentáció (NVI)
- Választáspolitikai értekezés: Jelölés – jelölő szervezet, jelölt és lista nyilvántartásba vétele, Dr. Grecskó Anita (2019.) prezentáció (NVI)

Budapest, 2022. május 10.

Demélyné Kertész Krisztina sk.
főtanácsadó, IdomSoft Zrt.

7. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1021
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Választási földrajz
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Electoral geography
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 3 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 40% gyakorlat, 60% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Hubai László, főiskolai tanár, MFE
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 8 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 8 óra (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy áttekinti a különböző választási adatok térbeli megoszlásának kialakulását és gyakorlati alkalmazását. Megismerteti a diszciplína kialakulását és jelenkori művelésének eredményeit. Külön figyelmet kapnak a térbeliség ábrázolásának különböző lehetőségei és az azokból felállítható kérdések a választói magatartás kemény szociológiai karakterekkel meghatározható jellemzőire.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The subject will review the evolution and practical application of the territorial distribution of different electoral data. It introduces the development of the discipline and the results of its contemporary cultivation. Particular attention will be paid to the different ways of representing territoriality and the questions that can be raised about the characteristics of voter behaviour that can be defined by hard sociological characters.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Átfogóan ismeri a választási adatok szükségszerűen megnyilvánuló területi különbségeit.
- Ismeri a választási földrajzhoz kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek nélkülözhetetlenek a választási adatok kartogramon történő ábrázolásához, egy konkrét választás esetében és idősorosan is.
- Átfogóan ismeri a szakterület jogi szabályozását, az etikai normákat.
- Rendelkezik azzal a tudással, azokkal a képességekkel, attitűdökkel, amelyek szakmáját az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

Képességei:

- A választási földrajz legfontosabb elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja a választási földrajzról szóló online és nyomtatott szakirodalmat, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel.
- Megért, illetve értelmez a választási geográfiához kapcsolódó összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.

- Rutinnal rendelkezik a választásföldrajzi problémák azonosításában, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati háttérrel, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.

Attitűdje:

- Vállalja és hitelesen képviseli a választások társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a választásokról való átfogó gondolkodásmód és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a politikatudomány e sajátos területén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

Autonómiája és felelőssége:

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- Has comprehensive understanding of the territorial differences in electoral data that are inevitably manifested.
- Knows the most important contexts and theories related to electoral geography and the concepts that underpin them.
- Possesses the range of knowledge that is essential for plotting election data on a cartogram, both for a specific election and over time.
- Has comprehensive knowledge of legal regulations and ethical standards in the field.
- Has the knowledge, skills and attitudes that relate his or her profession to a specific area of civic literacy.

Capabilities:

- Applies the main theories of electoral geography and related terminology in the performance of his/her duties.
- Understands and uses online and print literature on electoral geography, has the skills to search and process information effectively.
- Understands and interprets coherent texts related to electoral geography and texts, tables, data series, visual texts, moving and still images, maps, diagrams, structured with visual symbols, typographic devices, icons.
- Routinely identifies problems in electoral geography, explores and formulates the theoretical and practical background necessary to solve them, and solves them by applying standard operations in practice.

Attitude:

- Undertakes and authentically represents the role of elections in society and its fundamental relationship with the world.
- Is open to authentically communicating and transmitting the essential features of a comprehensive way of thinking about and practising elections.
- Is open to learning, accepting and authentically communicating professional, technological development and innovation in this specific field of political science.
- He or she tries to solve problems in cooperation with others whenever possible.
- Sees his/her ongoing personal learning as a service to the common good.

Autonomy and responsibility:

- Independently performs his/her work with critical evaluation and continuous correction of his/her activities.
- Participates responsibly in the development and justification of professional views.
- Takes responsibility for the views that underpin his field.
- Develops existing skills and acquires new competences that will enable him/her to take on a responsible job within an organisation, either through self-study or through organised training.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. A választási földrajz és alkalmazásának területei.
- 11.1.2. A választási földrajz történeti áttekintése és a jelenkor.
- 11.1.3. A választókerületek kialakítása és egyenlőtlenségeik okai, jellemzői.
- 11.1.4. A választási adatok ábrázolási módjai választási kartogramokon, alkalmazási példák.
- 11.1.5. A területi eltérések komplex vizsgálata klaszteranalízis segítségével.
- 11.1.6. A választási földrajz helye a társadalomföldrajzi diszciplínák sorában. Fontosabb alkalmazási területei: a választókerületek definiálása; a választásigazgatás területi szervezési feladatai; pártok erőforrás-elosztásának (humán erőforrás és naturáliák) segítése; tudományos analízis a főbb választási adatok (részvétel, pártpreferenciák) területén.
- 11.1.7. A választási földrajz alkalmazásának történelmi előzményei, főbb megállapításai és jelenkori fejlődési irányai.
- 11.1.8. A választókerületek kialakításának szerepe a választójog egyenlőségi elvének betartásában; a Velencei Bizottság alapelvei. Az egyenlőtlenségek okai: a választókerület, mint kontinuum; a gerrymandering tilalma; az állam belső tagoltságából adódó nehézségek a választókerületek kialakításában.
- 11.1.9. Választási adatok ábrázolása kartogramokon, egyszerű és összetett választási kartogramok.
- 11.1.10. Korszerű csoportképzési eljárások alkalmazása a választási eredmények modellképzésében: a klaszteranalízis alkalmazása.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. Electoral geography and its applications.
- 11.2.2. A historical overview of electoral geography and the present.
- 11.2.3. The design of constituencies and the causes and characteristics of their inequalities.
- 11.2.4. Ways of representing electoral data on electoral cartograms, examples of applications.
- 11.2.5. Complex analysis of territorial variation using cluster analysis.
- 11.2.6. The place of electoral geography among the various social geography disciplines. Its main fields of application are: defining constituencies; the territorial organisation of electoral administration; helping parties to allocate resources (human and natural); scientific analysis of the main electoral data (turnout, party preferences).
- 11.2.7. Historical background, main findings and current trends in the application of electoral geography.

11.2.8. The role of constituency design in ensuring compliance with the principle of electoral equality; the principles of the Venice Commission. Causes of inequality: the constituency as a continuum; the prohibition of gerrymandering; difficulties in constituency design due to the internal division of the state.

11.2.9. Representing electoral data on cartograms, simple and complex electoral cartograms.

11.2.10. Using modern clustering techniques to model election outcomes: the application of cluster analysis.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli/írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Hubai László: [Választási földrajz](#). Egyetemi jegyzet, Nemzeti Közsolgálati Egyetem. Dialog Campus Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5764-95-0 [PDF], ISBN: 978-615-5764-96-7 [ePUB]
- Hajdú Zoltán: *A 20. századi magyar parlamenti választások választási földrajzi kérdései*. In: *Múltunk*. 2006./1. szám, Budapest, 2006. 137-169.

16.2. Ajánlott irodalom:

- Hubai László: *Magyarország XX. századi választási atlasza I-III. kötet + CD-ROM*. Napvilág Kiadó, Budapest, 2001. ISBN: 963-9082-74-0
- Hubai László – Szoboszlai György (szerk.): *Választási földrajz = A közjogi választások egyes elméleti és gyakorlati kérdései. Választási stúdiók 3*. Belügyminisztérium Országos Választási Iroda és Magyar Közigazgatási Intézet, Budapest, 2004. 285–306.

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Hubai László sk.
főiskolai tanár, MFE

8. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: KVTIS1022

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Pártrendszerek és választási rendszerek I.

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Party systems and electoral systems I.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet

5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: NKE KTI

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Horváth Attila, PhD, adjunktus, NKE ÁNTK

7. A tanórák száma és típusa:

7.1. összes óraszám/félév: 8 óra

7.2. levelező munkarend: 8 óra (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy áttekinti a választási rendszerek főbb típusait, bemutatja azok működési logikáját és politikai következményeit, valamint kitér a különböző mandátumkiosztási technikákra és az egyes arányossági indexekre is. A kurzus nagy hangsúlyt fektet annak tudatosítására, hogy a választási rendszer soha nem semleges technika, és a különböző megoldások különböző politikai következményekkel járnak.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course outlines the main types of electoral systems, highlighting their internal logic, political outcomes and dealing with the various methods for allocating seats in an electoral system and with the indexes of electoral proportionality. The course devotes particular attention to make it clear that electoral systems are not neutral, thus, different methods have different political effects.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Tisztában van a választási rendszerek jelentőségével és a kategorizálás módjaival.
- Részleteiben ismeri az egyes típusok működési logikáját és politikai következményeit.
- Érti, hogy az egyes típusok milyen hatást gyakorolnak a pártok stratégiájára és a pártrendszerre.
- Alapismeretek birtokában van a mandátumkiosztási technikák működésével kapcsolatban.

Képességei:

- Képes elkülöníteni a választásrendszer-típusokat.
- Egy-egy konkrét példán keresztül képes az adott típus sajátosságait bemutatni.

Attitűdje:

- Fontosnak tartja, hogy a választási rendszerek törvényi szabályozása megfeleljen a választási alapelveknek, a közös európai választójogi örökség szellemének.
- Nyitott a választásokról való átfogó gondolkodásmód és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Vállalja és hitelesen képviseli a választások társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

Autonómiája és felelőssége:

- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

- He/she is aware of the significance of electoral systems and their ways of categorization.
- He/she has detailed knowledge concerning the internal logic and political outcomes of the different types.
- He/she understand the effect that the electoral systems have on parties' strategy and party systems.
- He/she has basic knowledge concerning the various methods for allocating seats.

Capabilities:

- He/she is able to distinct the types of electoral systems
- He/she is able to outline a given type of electoral system in a particular case.

Attitude:

- Finds it important for the legislation regarding the election systems to comply with the underlying principles of elections, and the common European electoral heritage.
- Is open to authentically communicating and transmitting the essential features of a comprehensive way of thinking about and practising elections.
- He/she assumes and authentically represents the role of elections in society and its fundamental relationship with the world.

Autonomy and responsibility:

- Participates responsibly in the development and justification of professional views.
- Takes responsibility for the views that underpin his field.

10. Előtanulmányi követelmények: -**11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):****11.1. Magyarul**

- 11.1.1. A választások közjogi és politikai indokoltsága. A választási rendszerek jelentősége.
- 11.1.2. A választási rendszerek típusai – a kategorizálás nehézségei.
- 11.1.3. A többségi választási rendszerek: működés, logika, következmények, országpéldák.
- 11.1.4. A listás választási rendszerek: működés, logika, következmények, országpéldák.
- 11.1.5. A vegyes választási rendszerek: működés, logika, következmények, országpéldák.
- 11.1.6. A választási rendszereket meghatározó további tényezők.
- 11.1.7. A mandátumkiosztási technikák (választási formulák): számítások és következmények.
- 11.1.8. Az arányossági indexek jelentősége és működése.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. Legal and political rationale for the elections. Significance of electoral systems.
- 11.2.2. Types of electoral systems – caveats of categorization.
- 11.2.3. Plurality/majoritarian systems– working logic, effects, examples.

- 11.2.4. Proportional systems – working logic, effects, examples
- 11.2.5. Mixed systems – working logic, effects, examples
- 11.2.6. Further features of electoral systems.
- 11.2.7. Methods for allocating seats: calculations and effects.
- 11.2.8. Indexes of electoral proportionality: significance and working logic.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája:

- a) fakultatív zárthelyi dolgozat, amellyel megajánlott jegy szerzhető
- b) kollokvium, írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Dezső Márta – Tóth Zoltán: *Választás és választási eljárás*. Rejtjel Kiadó, Budapest, 2002. (13–50. oldal) ISBN: 9639149713
- Enyedi Zsolt – Körösnéyi András: *Pártok és pártrendszerek*. Osiris Kiadó Kft., Budapest, 2004. (255–279. o.) ISBN: 963 389 637 1
- Fábrián György – Kovács László Imre (1994): *A választási rendszerek arányosságának egyes kérdései*. Politikatudományi Szemle, 1994/3. 202–226. o.
- Horváth Attila: *Választások és választási rendszerek*. In: Bende Zsófia – Halász Iván: *Összehasonlító alkotmányjog*. NKE KIK, Budapest, 2014. ISBN: 978-615-5344-51-0

16.2. Ajánlott irodalom:

- Kovács László Imre: *A választási rendszerek elemei*. In: Szoboszlai György (szerk.): *A közjogi választások egyes elméleti és gyakorlati kérdései*. Magyar Közigazgatástudományi Intézet, Budapest, 2004. (9–56. o.) ISBN: 0669003622505

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Horváth Attila PhD sk.
adjunktus, NKE ÁNTK

9. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1023
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A hazai parlamenti választások története a jelenkorban
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** The history of national parliamentary elections in the modern era
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 30% gyakorlat, 70% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Hubai László, főiskolai tanár, MFE
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 8 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 8 óra (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
- 8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy áttekinti a magyarországi parlamenti választások politikatörténetét a jelenkorban 1990 és 2022 között. A hallgatók megismerkednek a választójogi szabályozás történeti változásaival, a szabad politikai akaratnyilvánítás törvényes és törvénytelen korlátozásával. Áttekintést kapnak a hazai pártstruktúra folytonos átalakulásáról-átalakításáról, a meghatározó pártok választásokon megnyilvánuló társadalmi támogatásáról.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The subject reviews the political history of parliamentary elections in Hungary in the present day between 1990 and 2022. Students will learn about the historical changes in electoral law and the legal and illegal restrictions on the free expression of political will. They will be given an overview of the continuous transformation of the Hungarian party structure, the social support of the main parties in elections.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Átfogóan ismeri a különböző magyar történelmi korszakok (1848-2022) választási rendszereinek alapvető tényeit, irányait és határait.
- Ismeri a választásokról szóló legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri a legfontosabb jelenkori (1990-2022) pártok választási eredményeit, azok következményeit a kormányalakításokra.
- Ismeri a különböző választási rendszerek összehasonlítására alkalmas kvantitatív és kvalitatív összehasonlító indikátorokat.
- Napi hírfogyasztóként figyelemmel kíséri a meghatározó országok parlamentjeinek alsóházi választásait.

Képességei:

- Képes a történetiség alkalmazására a különböző választástudományi és -politikai diskurzusokban.

- A választások legfontosabb elméleteit, azok összehasonlítását és az azokkal összefüggő terminológiát feladatai végrehajtásakor alkalmazza.
- Megérti és használja a választásokról szóló online és nyomtatott szakirodalmat magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Megért, illetve értelmez a választásokhoz kapcsolódó összefüggő szövegeket, valamint vizuális jelekkel, tipográfiai eszközökkel, ikonokkal tagolt szövegeket, táblázatokat, adatsorokat, vizuális szövegeket mozgó-, állóképeket, térképeket, diagramokat.
- Rutinnal rendelkezik a választási problémák azonosításában, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges elvi és gyakorlati hátteret, azokat standard műveletek gyakorlati alkalmazásával megoldja.

Attitűdje:

- Vállalja és hitelesen képviseli a választások társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a választásokról való átfogó gondolkodásmód és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Nyitott a politikatudomány e sajátos területén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

Autonómiája és felelőssége:

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- Comprehensive knowledge of the basic facts, trends and limits of the electoral systems of the different Hungarian historical periods (1848-2022).
- Has knowledge of the most important contexts and theories of elections and the concepts that underpin them.
- Has knowledge of the electoral results of the most important political parties of the current period (1990-2022) and their consequences for the formation of governments.
- Has knowledge of quantitative and qualitative comparative indicators to compare different electoral systems.
- Reading the news daily, follows the elections of the lower houses of the parliaments of the stakeholder countries.

Capabilities:

- Is capable of applying historicity to different discourses in electoral science and politics.
- Applies the main theories, comparisons and terminology of elections during performing tasks.
- Understands and uses online and printed literature on elections in Hungarian and foreign languages, and has the skills to search for and process information effectively in his/her field.
- Understands and interprets coherent texts related to elections, texts structured with visual symbols, typographic devices, icons, tables, data series, visual texts, moving and still images, maps, diagrams.
- Identifies routine electoral problems, explores and formulates the theoretical and practical background necessary to solve them, and solves them by applying standard operations in practice.

Attitude:

- He/she assumes and authentically represents the role of elections in society and its fundamental relationship with the world.
- Is open to authentically communicating and transmitting the essential features of a comprehensive way of thinking about and practising elections.
- Is open to learning, accepting and authentically communicating professional, technological development and innovation in this specific field of political science.
- Strives to solve problems in cooperation with others whenever possible.
- Comprehends his/her continuous personal learning in the service of the common good.

Autonomy and responsibility:

- Works independently, critically evaluating and continuously correcting his/her work.
- Participates responsibly in the development and justification of professional views.
- Takes responsibility for the views that underpin his field.
- Will develop existing skills and acquire new competences that will enable him/her to take on a responsible role within an organisation, either through independent learning or through organised training.

10. Előtanulmányi követelmények: -**11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):****11.1. Magyarul**

- 11.1.1. A hazai választási rendszerek hosszú távú trendjei és összefüggései 1848-2021.
- 11.1.2. A választások elemzésének agendája, azok főbb összefüggései.
- 11.1.3. A jelenkori többpárti parlamenti választások történeti politológiája 1990-2021.
- 11.1.4. Politikai pártcsaládok választási támogatottságának kontinuitása 1990-2021.
- 11.1.5. A választójogosultak arányának változása, az arra ható külső és belső tényezők. A szavazás módjának (nyílt, titkos, kombinált) alakulása. A pártválasztéokra ható törvényi és társadalmi hatások.
- 11.1.6. A választásokra ható külső és belső tényezők; a választójogi szabályozás fő elemeinek változása; a választásokon induló fontosabb pártok és interakcióik a kampányban; a választási folyamat legfontosabb minősítő mozzanatai: jelölés, szavazatok és mandátumok; a választások következményei: petíciók és kormányalakítás.
- 11.1.7. Fontosabb politikai pártok jellegadó szakpolitikai programja, választási koalíciókötések és a fő ellenfelek kijelölése, folytonosság és megszakítottság az előző témákban.
- 11.1.8. Kontinuitás és diszkontinuitás a legfontosabb hazai pártcsaládokban: a szélsőjobb -, a politikai katolicizmus -, a nemzeti konzervatív -, az agrárpártok -, a liberális - és a baloldali pártcsalád.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. Long-term trends and correlations of national electoral systems 1848-2021.
- 11.2.2. The agenda for analysing elections, their main context.
- 11.2.3. The historical political science of contemporary multi-party parliamentary elections 1990-2021.
- 11.2.4. Continuity of electoral support for political party families 1990-2021.
- 11.2.5. Changes in the proportion of eligible voters and the external and internal factors affecting it. Changes in the way of voting (open, secret, combined). Legal and social influences on party elections.

11.2.6. External and internal factors influencing elections; changes in the main elements of electoral law; the main parties contesting in elections and their interactions in the campaign; the main qualifying elements of the electoral process: nominations, votes and mandates; the consequences of elections: petitions and the formation of governments.

11.2.7. Typical policy agendas of the main political parties, electoral coalition building and identification of main opponents, continuity and discontinuity with previous themes.

11.2.8. Continuity and discontinuity in the main national party families: the far-right, political Catholicism, national conservative, agrarian, liberal and left-wing.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükségessé teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Hubai László: *A választástörténeti elemzés alapjai*. Egyetemi jegyzet, Nemzeti Közzolgálati Egyetem. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5764-93-6 [PDF], ISBN: 978-615-5764-94-3 [ePUB]
- Földes György – Hubai László: *Parlamentari választások Magyarországon 1920–2010*. Harmadik, bővített javított kiadás. Napvilág Kiadó, Budapest, 2010. ISBN: 9789639697775

16.2. Ajánlott irodalom:

- Hubai László: *Magyarország XX. századi választási atlasza I-III. kötet + CD-ROM*. Napvilág Kiadó, Budapest, 2001. ISBN: 963-9082-74-0
- Vida István: *Magyarországi politikai pártok lexikona 1846–2010*. Gondolat Kiadói Kör, 2011. ISBN: 978 963 693 276 3

- Ignácz Károly: *Budapest választ. Parlamenti és törvényhatósági választások a fővárosban 1920–1945.* Napvilág Kiadó, Budapest, 2013. ISBN: 978-963-338-086-4
- Hubai László: [A választói magatartás kontinuitása 1990-2002.](#) Politikatudományi Szemle 2002. 1–2. sz. 93–119.

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Hubai László sk.
főiskolai tanár, MFE

10. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1024
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** **Konfliktuskezelés, stresszkezelés – kötelezően választható tantárgy**
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** **Conflict and Stress Management**
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 70% gyakorlat, 30% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Jenei Ágnes, egyetemi docens, NKE ÁNTK
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 8 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 8 óra (8 EA + 0 SZ + 0 GY)
- 8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A „Konfliktuskezelés, stresszkezelés” kurzus során a hallgatók megismerkednek a konfliktusok okaival, különböző típusaival, a jellegzetes konfliktuskezelési stratégiákkal, majd a konfliktusok dinamikájával. A cél, hogy elsajátítsanak olyan eszközöket, melyekkel képesek konfliktusokat megelőzni, illetve a kirobbant konfliktusokat kezelni, elmélyülésüket, eszkalálódásukat megakadályozni, és a kialakult konfliktust a felek kapcsolatának építésére használni. A kurzus további célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a negatív stressz megelőzésének és kezelésének eszközeit, ugyanakkor felismerjék a stresszben rejlő pozitívumokat is. Képesek legyenek ügyfeleikkel, kollégáikkal jó kapcsolatot fenntartani, a kialakult problémákat elemezni és megoldani.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the course, students learn to identify the different types of conflicts, the typical conflict management strategies, and the dynamics of conflicts. Learners will understand how to prevent conflicts or stop their escalation. Student will analyze different kind of conflicts and try to manage them in a constructive way to improve the relationship of the stakeholders. The further aim of the course is to offer an overview of the symptoms, types and consequences of the stress, and provide students with efficient techniques to manage the negative and the positive stress.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Ismeri a konfliktusok okait, típusait, a fő konfliktuskezelési stratégiákat, a konfliktusok időbeli kiterjedését, eszkalálódásának dinamikáját.
- Ismeri a stressz fogalmát, a negatív stressz megjelenési formáit, következményeit, megelőzési és kezelési eszközeit.
- Ismeri a pozitív stressz fogalmát, a pozitív stressz hatásmechanizmusát.

Képességei:

- Képes konfliktusok dinamikájának elemzésére.
- Képes felismerni a konfliktusok megjelenésének első tüneteit, és képes segítséget nyújtani a konfliktusok elmélyülésének és eszkalálódásának megakadályozásában.
- Képes az erőszakmentes kommunikációra.
- Képes a konfliktusokat konstruktív módon kezelni.

Attitűdje:

- Nyitott és fogékony az ügyfelek és a munkatársai problémáira.
- Pozitív attitűddel kezeli a környezetében kialakult konfliktusokat.
- Attitűdje megoldásorientált.
- Hitelesen képviseli a közigazgatási működéssel járó, a köz érdekeit szem előtt tartó szellemiséget.
- Empatikus és érzékeny az ügyfelek és a munkatársak irányában.

Autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget érez az ügyfelekkel, a munkatársakkal és a vezetőkkel kialakított hatékony és szakszerű munkakapcsolat iránt.
- Felelősséget vállal a pozitív légkör fenntartására, a negatív stressz megelőzésére, elkötelezett a körülötte kialakult konfliktusok konstruktív kezeléséért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

- He/she knows the possible causes and types of the conflicts, and the main conflict management strategies.
- He/she knows the dynamics and the escalation model of the conflicts.
- He/she knows the meaning of the term „stress”, the symptoms of the stress, the consequences of the stress.
- He/she knows the techniques of the prevention and of the management of the negative stress.
- He/she knows how to get the most out of the positive stress.

Capabilities:

- He/she is able to analyze the dynamics of conflicts.
- He/she is able to recognize the first symptoms of a conflict, and able to assist in prevent and manage conflicts.
- He/she is able to communicate without verbal aggression/violence.
- He/she is able to manage conflicts in a constructive way.

Attitude:

- Openness and being receptive to customers' and colleagues problems.
- Positive attitude.
- Solution-focused attitude.
- Genuinely representing the spirit of public administration, being in the public interest.
- Empathy and sensitivity to customers and colleagues.

Autonomy and responsibility:

- He/she has a sense of responsibility for an efficient and professional working relationship of customers, colleagues and managers.
- Takes responsibility for the positive working atmosphere. He/she is committed to prevent / manage the conflicts in positive way.

10. Előtanulmányi követelmények: -**11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):****11.1. Magyarul**

- 11.1.1. A konfliktus fogalma, megközelítési lehetőségei.
- 11.1.2. A konfliktus okai és típusai. Esettanulmányok.
- 11.1.3. A konfliktusok időbeli dinamikája, eszkalálásának modellje.
- 11.1.4. Konfliktuskezelési stratégiák.
- 11.1.5. Nehéz ügyfelek kezelése.

- 11.1.6. Stresszorok, a stressz típusai, kiváltó okai, következményei.
- 11.1.7. Stresszkezelési technikák.
- 11.1.8. A pozitív stressz kihasználásának lehetőségei.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. Defining conflict. Approaches to conflict.
- 11.2.2. Causes and types of the conflicts.
- 11.2.3. Dynamics of conflicts and the escalation model.
- 11.2.4. Conflict management strategies.
- 11.2.5. Dealing with difficult clients.
- 11.2.6. Stress factors, types of stress, causes and consequences.
- 11.2.7. Stress management.
- 11.2.8. Taking the most out of the positive stress.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, írásbeli vizsga, amelynek során 3-5 oldal terjedelemben egy lehetőleg munkahelyi konfliktus vagy stressz-szituáció leírása és a tanult modellek közül az egyikkel való elemzése.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Sasfy György Zoltán: [*Konfliktuskezelés, stresszkezelés*](#). Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5845-37-6 (PDF) ISBN: 978-615-5845-46-8 (EPUB)

16.2. Ajánlott irodalom:

- Ádám Erzsébet: [Konfliktus és együttműködés, mint a pedagógia gyakorlat jelenségei](#). PedActa, 2. kötet, 1. szám. 2012. Letöltés ideje: 2021.06.14.
- Jenei Ágnes (szerk.): [Ügyfélszolgálati készségfejlesztés](#) (Konfliktus és konfliktuskezelés fejezet). NKE VTK, 2018. ISBN: 9786155870071
- [Konfliktuskezelés / A konfliktus /A konfliktus fázisai](#). Letöltés ideje: 2021.06.14. OKFI tananyag.
- Megan Kaye: *Stressz: A feszültségoldás pszichológiája - Hogyan alakítsuk a stresszt pozitív energiává?* HVG, Budapest 2018. ISBN: 9789633046876

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Jenei Ágnes sk.
egyetemi docens, NKE ÁNTK

11. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1025
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Választási statisztikák alapjai – kötelezően választható tantárgy
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Electoral statistics basics
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 70% gyakorlat, 30% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** nke kti
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** dr. Hubai Iászló, főiskolai tanár, mfe
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** Összes óraszám/félév: 8 óra
 - 7.2.** Levelező munkarend: 8 óra (8 ea + 0 sz + 0 gy)
- 8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A választások során, annak lényegéből adódóan, rendkívül sok adat keletkezik. A kurzus során döntően a numerikus adatok legegyszerűbb strukturálási lehetőségeit mutatjuk be, s a legfontosabbakat elemezzük is. Az egyidejű (szinkron) és idősoros (diakron) adatok táblákon és diagramon történő megjelenítése mint modellalkotás szolgál a választási folyamat egyes elemeinek megértéséhez. A területi megoszlás kérdéseit részint a kurzuson, részben a „választási földrajz” keretében végezzük el.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (course description):

Elections, by their very nature, generate an enormous amount of data. The course will focus on the most elementary ways of structuring numerical data and will analyse the most important ones. The representation of simultaneous (synchronous) and time-series (diachronic) data in tables and diagrams will be used as a modelling tool to understand the different elements of the electoral process. Issues of territorial distribution will be addressed partly in this course and partly in the context of "electoral geography".

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Átfogóan ismeri a hazai választások világának alapvető tényeit, annak adatait képes táblázatokban, majd diagramokban megjeleníteni.
- Ismeri az elemi választás legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.
- Ismeri az egyidejű (szinkron) és idősoros (diakron) adatok táblákon és diagramon történő megjelenítésének legfontosabb lehetőségeit.
- Rendelkezik azzal a tudással, amelyek a hazai választásokról való alapismereteket az állampolgári műveltség meghatározott köréhez kötik.

Képességei:

- Elemi szinten képes a választási adatok strukturálására, ennek alapján táblázatok és diagramok értő elemzésére.
- Megért, illetve értelmez a választásokról kapcsolódó szövegeket, táblázatok, adatsorokat, térképeket, diagramokat.
- Rutinnal rendelkezik a hazai választásokról készített táblázatok és diagramok azonosításában, feltárja és megfogalmazza az azokból levonható következtetéseket.

- Képes a táblázatok és diagramok alapján alkotó kérdések fevetésére, illetve hipotetikus válaszlehetőségek megfogalmazására.

Attitűdje:

- Vállalja és hitelesen képviseli a hazai parlament és a választások társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Nyitott a hazai parlamentről és a választásokról való átfogó gondolkodásmód és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Törekszik arra, hogy a jelzett tárgyban önképzése a választástudomány céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Folyamatos személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi.

Autonómiája és felelőssége:

- Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeit fejleszti és olyan új kompetenciákat sajátít el, amelyek segítségével alkalmassá válhat egy szervezeten belül felelősségteljes munkakör vállalására.

Elérendő kompetenciák (angolul) (competences – english):

Knowledge:

- Has a comprehensive knowledge of the basic facts of national elections and is able to present them in tables and diagrams.
- Is familiar with the most important contexts and theories of elections and the concepts that underpin them.
- Knows the most important ways of representing simultaneous (synchronous) and time-series (diachronic) data in tables and diagrams.
- Possess the knowledge that links basic knowledge of national elections to a specific area of civic literacy.

Capabilities:

- Is able to structure election data at a basic level, and to analyse tables and diagrams.
- Understands and interprets texts, charts, data, maps, diagrams relating to elections.
- Routine in identifying, exploring and drawing conclusions from tables and charts on national elections.
- Ability to formulate questions and hypothetical answers based on tables and diagrams.

Attitude:

- Undertakes and authentically represents the role of elections in society and its fundamental relationship to the world.
- Is open to authentically communicating and transmitting the essential features of a comprehensive way of thinking about and practising elections.
- Strive to make self-training in this subject a means of achieving the objectives of electoral science.
- Strives to solve problems in cooperation with others.
- Comprehends his/her continuous learning in the service of the common good.

Autonomy and responsibility:

- Works independently, critically evaluating and continuously correcting his/her work.
- Participates responsibly in the development and justification of professional views.
- Takes responsibility for the views that underpin his field.
- Will develop existing skills and acquire new competences that will enable him/her to take on a responsible role within an organisation, either through independent learning or through organised training.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - english):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. A statisztika helye a tudományos vizsgálatokban, a választási adatok táblázatba foglalásának lehetőségei.
- 11.1.2. Grafikonok típusai, azok készítése, egyszerű statisztikai vizsgálati modellek.
- 11.1.3. Idősoros választási táblázat készítése 2014 előtt, a táblázatból levonható következtetések megbeszélése.
- 11.1.4. Választói aktivitás és a pártrendszer alakulása.
- 11.1.5. A legfontosabb nyomtatott és internetes statisztikák, a statisztika és a tények világa. A választási eredmények táblázatba foglalása, címadás, elemzés a választási folyamat minősítő mozzanatairól (jelöltállítás, szavazás, mandátumok). A választások adminisztratív és politikai eredményeinek összefüggései.
- 11.1.6. A grafikonok fajtái, egyszerű diagramtípusok készítése és értelmezésük. A hisztogramok, a trendszámítás és a korrelációs számítás eredményeinek elemzése.
- 11.1.7. Összefüggések a listás és az egyéni választókerületek, valamint az első és a második forduló adatai között. A választási adatok idősoros elemzésének alapelemei. Másodlagos preferenciák és a törzsszavazók megállapítása, szavazatvándorlás.
- 11.1.8. A választói aktivitás minősítési lehetőségeinek alakulása. A pártrendszer koncentrálódásának és fragmentálódásának időszakos jellemzői: diagramelemzések 1990-2018.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. The place of statistics in scientific studies, the possibilities of tabulating electoral data.
- 11.2.2. Types of graphs, their construction, simple statistical test models.
- 11.2.3. Drawing up a time series table of elections before 2014, discussing the conclusions to be drawn from the table.
- 11.2.4. Voter activity and the evolution of the party system.
- 11.2.5. The most important statistics in print and online, statistics and facts. Tabulation of election results, headings, analysis of the qualifying elements of the electoral process (nominations, voting, mandates). Correlation between administrative and political results of elections.
- 11.2.6. Types of graphs, making and interpreting simple types of graphs. Analysis of histograms, trend calculation and correlation calculation results.
- 11.2.7. Correlations between list and single-member constituencies and between first and second round data. Basic elements of time series analysis of election data. Secondary preferences and the identification of core voters, voter migration.
- 11.2.8. The evolution of the rating possibilities of voter activity. Periodic characteristics of the concentration and fragmentation of the party system: chart analysis 1990-2018.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: I. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli/írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- www.valasztas.hu – a Nemzeti Választási Iroda honlapja
- Győrfyné Kukoda Andrea: *Statisztikai ismeretek*. NKE Szolgáltató Kft., Budapest, 2014. ISBN: 9786155305603
- Hubai László: *Magyarország XX. századi választási atlasza I-III. kötet* + CD-ROM. Napvilág Kiadó, Budapest, 2001. ISBN: 963-9082-74-0

16.2. Ajánlott irodalom:

- Botos József: *Általános statisztika és példatár. Egyetemi jegyzet*. Szent István Társulat, Budapest, 2005. ISBN: 963-361-665-4
- *Microsoft Excel felhasználói kézikönyv* (mindig az aktuális verzió)
- Hubai László: *Választási földrajz*. Egyetemi jegyzet, Nemzeti Közszolgálati Egyetem. Dialog Campus Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5764-95-0 [PDF], ISBN: 978-615-5764-96-7 [ePUB]

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Hubai László sk.
főiskolai tanár, MFE

12. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1026
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Emberi jogi alapismeretek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Human rights basics
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67% gyakorlat, 33% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Téglásiné dr. Kovács Júlia, PhD, adjunktus, NKE ÁNTK
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 12 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 12 óra (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy az alapjogok eszmetörténetével, alaptörvényi szabályozásának fő irányjaival, hazai és nemzetközi forrásaival, nemzeti és nemzetközi védelmével foglalkozik. Tárgyalásra kerülnek az Alaptörvényben biztosított alapvető jogok és köteleességek, ezek alkotmánybírószági gyakorlatban kialakult tartalma, a nemzetközi emberi jogi egyezmények, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartája által garantált alapjogok szabályozása és érvényesítési lehetősége a strasbourgi és a luxemburgi bíróság előtt.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course deals with fundamental rights' theory, history, constitutional regulation, domestic and international legal sources and protection. Fundamental rights and duties to be found in the Basic Law of Hungary, furthermore their substance emerged in the practice of the Constitutional Court are introduced, just like main international treaties on human rights, accordingly the EU Fundamental Rights Charter, along with their enforcement in front of the European Court of Human Rights and the European Court of Justice.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- A hallgató ismeri a közigazgatási szervezetrendszeren belüli igazgatás és vezetés jogi összefüggéseit, különös tekintettel az alapjogokra.

Képességei:

- A hallgató képes a hazai közigazgatás valamennyi szintjén és a legtöbb közigazgatási szakterületen a szükséges jogalkalmazói és igazgatásszervezési ismeretek és készségek alkalmazására, az alapjogok tiszteletben tartásával.

Attitűdje:

- A hallgató átfogó szemléletmóddal kezeli az elvi és gyakorlati dilemmákat, felismeri a közigazgatási hivatásrenddel járó felelősséget és törekszik az adatvédelmi és egyéb alapjogi tudatosítás minél szélesebb körű megvalósítására.

Autonómiája és felelőssége:

- A hallgató annak tudatában, hogy beavatkozása emberi jogokat érint, felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- The student is familiar with the legal context of administration and management within the public administration system, with special regard to human rights.

Capabilities:

- The student is capable of applying the required knowledge and skills of law application and administrative management at all levels of domestic administration and in most administrative fields with a respect of human rights.

Attitude:

- The student handles the conceptual and practical dilemmas with a comprehensive approach, recognizes the responsibilities of the administrative profession and strives to achieve a high level of privacy and general human rights awareness.

Autonomy and responsibility:

- The student has a sense of responsibility for the consequences of acting in official power knowing that his/her activity influences human rights.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. Az alapjogok kialakulásának története. Az alapvető jogok fogalma, csoportosítása. Az alapjogok forrásai, az alapjogi jogalanyiség és a jogok érvényesülése. Az alapjogok alanyai: a természetes személyek és a szervezetek. Az állam védelmi kötelezettségének terjedelme.
- 11.1.2. Az alapvető jogok érvényesülésének garanciái. Az alapvető jogok korlátozása.
- 11.1.3. Az élethez való jog (halálbüntetés, eutanázia, abortusz, a jövő generációk életfeltételeinek biztosítása).
- 11.1.4. Az emberi méltóság.
- 11.1.5. A diszkrimináció tilalma.
- 11.1.6. A személyes adatok védelme és az információs önrendelkezési jog.
- 11.1.7. A vallásszabadság és lelkiismereti szabadság.
- 11.1.8. A tulajdonhoz való jog.
- 11.1.9. A szabadsághoz és személyi biztonsághoz való jog.
- 11.1.10. A tisztességes ügyintézéshez való jog. A tisztességes eljáráshoz való jog („fair trial”). A jogorvoslathoz való jog és a bírósághoz fordulás joga. A büntetőeljárás alkotmányos garanciái. Az ártatlanság védelme és a védelemhez való jog.
- 11.1.11. A véleménynyilvánítás szabadsága.
- 11.1.12. A politikai részvételi jogok. A választójog. A népszavazás és a népi kezdeményezés. A petíciós jog. Az egyesülési és a gyülekezési jog.
- 11.1.13. A szociális biztonsághoz való jog. Az egészséghez való jog. A munkához való jog. A pihenéshez való jog. A kollektív alku joga, a szakszervezeti szervezkedés szabadsága és a sztrájkjog. A művelődéshez való jog.
- 11.1.14. Harmadik generációs jogok. Az egészséges környezethez való jog. Alapvető köteleességek.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. History of the evolution of fundamental rights. Concept and categorization of human rights. Sources and subjects of fundamental rights.
- 11.2.2. Safeguards of fundamental rights. Limitation of fundamental rights.
- 11.2.3. The right to life (capital punishment, euthanasia, abortion, ensuring of next generations' living conditions).
- 11.2.4. Human dignity.
- 11.2.5. Prohibition of discrimination.
- 11.2.6. Informational self-determination and freedom of information.
- 11.2.7. Freedom of thought, conscience and religion.
- 11.2.8. The right to property.
- 11.2.9. The right to freedom and safety.
- 11.2.10. The right to a fair administrative action. The right to a fair trial, the right to legal remedy. Constitutional guarantees of criminal procedure. Presumption of innocence and the right to legal counsel.
- 11.2.11. Freedom of speech, freedom of opinion.
- 11.2.12. Political rights. Suffrage, the right to referendum, the right to petition. Freedom of association and freedom of assembly.
- 11.2.13. The right to social security. The right to health. The right to work. The right to rest. The right to collective bargaining. Trade union rights and the right to strike. The right to education.
- 11.2.14. Third generation rights. The right to a healthy environment. Fundamental Duties.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: II. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Egyaránt kötelező az előadások és a szemináriumok legalább 75%-án való részvétel. Az ezt meghaladó rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) igazolás benyújtása fényében pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Elvárt az aktív órai részvétel. Minden foglalkozást megelőzően kötelező az óra anyagát képező tankönyvi fejezetek elolvasása, és a szemináriumvezető által feladott ehhez kapcsolódó házi feladatok megoldása.

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott jelenléti feltételek teljesítése és a 14. pontban meghatározott feltételek teljesítése.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli/írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Gulyás Attila - Kurunczi Gábor – Téglási András (szerk.): [Alkotmányjogi alapismeretek](#). Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017. ISBN: 9786155764974
- Bódi Stefánia - Schweitzer Gábor (szerk.): *Alapjogok. Az emberi jogok alkotmányos védelme Magyarországon*. Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2021. ISBN: 9789635313990
- Halász Iván (szerk.): [Alkotmányjog](#). Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5764-46-2

16.2. Ajánlott irodalom:

- Schanda Balázs – Balogh Zsolt (szerk.): *Alkotmányjog – alapjogok*. Pázmány Press, Budapest, 2019. ISBN: 978-963-308-353-6
- Sári János – Somody Bernadette: *Alapjogok. Alkotmánytan II*. Osiris Kiadó, Budapest, 2008. ISBN: 9789633899694
- Halmai Gábor – Tóth Gábor Attila (szerk.): *Emberi jogok*. Osiris Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789633899526
- Rácz Attila: *Alapvető jogok és köteleességek*. Második, átdolgozott kiadás. Kari jegyzet. Budapest, 2002.
- Chronowski – Drinóczi – Petrétei – Tilk – Zeller: *Magyar alkotmányjog III*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2006. ISBN: 9789639542358

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Téglásiné dr. Kovács Júlia PhD sk.
adjunktus, NKE ÁNTK

13. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: KVTIS1027

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Az Alkotmánybíróság választásokkal kapcsolatos joggyakorlata

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The case law of the Constitutional Court on elections

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67% gyakorlat, 33% elmélet

5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: NKE KTI

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Dr. Téglási András PhD, egyetemi docens, NKE ÁNTK

7. A tanórák száma és típusa:

7.1. összes óraszám/félév: 12 óra

7.2. levelező munkarend: 12 óra (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az Alkotmánybíróság választási tárgyú döntéseinek megismertetésén keresztül a választójoggal kapcsolatos alkotmányossági problémák bemutatása.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course introduces the constitutional problems related to the right to vote through the decisions of the Constitutional Court on electoral matters.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- A képzés során a hallgatók részleteire kiterjedően megismerik az Alkotmánybíróság választásokkal kapcsolatos gyakorlatát.
- A hallgatók a végzettség birtokában áttekintéssel rendelkeznek a választásokkal kapcsolatosan felmerülő jogi problémák alkotmányossági vonzatait illetően.
- A kurzus eredményeként a résztvevők alapvetően átlátják az Alkotmány, illetve az Alaptörvény hatálya alatt született – választásokkal kapcsolatos – alkotmánybírósági döntések alapjogi kritériumait.
- A hallgatók alap szinten tisztában vannak az egyes alkotmánybírósági eljárások sajátosságaival.
- A kurzus teljesítése révén átfogóan, összefüggéseiben értelmezik a hallgatók a választásokkal összefüggésben felmerülő alkotmányossági problémák körét.
- A hallgatók alapjaiban birtokában vannak a választási rendszerrel (a választási jog anyagi, illetve alaki) kapcsolatos ismereteknek.
- A kurzus teljesítése révén a hallgatók különbséget tesznek a közigazgatási jogi illetve az alkotmányossági problémák, illetve a választási típusok között.

Képességei:

- A kurzus segítségével a hallgatók a munkaterületükön képessé válnak a választásokkal kapcsolatos igazgatási és szolgáltatási feladatokkal kapcsolatos fontosabb döntések meghozatalának előkészítésére.

- A hallgatók képessé válnak a választások során felmerülő feladatok alkotmányossági aspektusból történő értelmezésére, az egyes választási esetekre szóló tanácsadásra.
- A hallgatók képessé válnak a választások terén az alkotmányossági elvárások felismerésére és kifejezésre juttatására.
- A hallgatók képessé válnak a választások megszervezése során az optimális formációk kialakítására, egyéni illetve közösen kialakított állásfoglalásra a választási kérdésekben.
- A hallgatók képessé válnak a szakterületükön a munkakörük ellátásához szükséges kompetenciák magas szintű alkalmazására.

Attitűdje:

- A hallgató a választásokkal kapcsolatos alkotmánybírósgyi gyakorlat ismeretének birtokában felismeri az alapjogi összefüggéseket, és elsajátítja azokat.
- A hallgató az elsajátított ismeretek gyakorlatban történő alkalmazása révén törekszik az alkotmányossági szempontok érvényre juttatására.

Autonómiája és felelőssége:

- A hallgató felelősséget vállal mind szakmai közösség tagjaként, mind önállóan munkájáért.
- A kurzus révén egyéni munkavégzés keretében alkalmassá válik a hallgató a választások kapcsán felmerülő alkotmányossági problémát felvető helyzetek felismerésére, és szükség esetén mások bevonására.
- A kurzus eredményeként a hallgató képessé válik felismerni saját szakmai korlátait, illetve vezetői útmutatásait a feladat volumenéhez igazítani.
- A hallgató önálló döntéseket hoz, javaslatokat tesz, illetve mások munkáját irányítja, értékeli.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- Knows the election-cases of the Constitutional Court.
- Be aware of the constitutional problems with elections.
- Sees the constitutional minimum requirements in the decisions of the Constitutional Court.
- Knows the proceeding-types of the Constitutional Court.
- Representation the constitutional problems with elections.
- Knows the basic rules of the election system.
- Makes difference between constitutional and common law problems, so the election types.

Capabilities:

- With the help of the course, students will be able to prepare major decisions in their field of work related to the administrative and service tasks related to elections.
- Students will be able to interpret the tasks arising during elections from a constitutional point of view, to advise on specific election cases.
- Students will be able to recognising and expressing the constitutional requirements in the field of elections.
- Students will be able to developing optimal formations in the organisation of elections, taking individual or collective positions on electoral issues.
- Students will be able to applying the skills required for the performance of their duties on a high level.

Attitude:

- A further objective of the course is the recognition and mastering of the constitutional law context, based on the knowledge of the practice of the Constitutional Court in relation to elections.
- The student will strive for constitutionalism by applying the acquired knowledge in practice.

Autonomy and responsibility:

- The student has a sense of responsibility for your job as a member of a professional community and as an independent professional.
- The course will enable the student to work on an individual basis to identify situations that raise constitutional problems in connection with elections and to involve others if necessary.
- As a result of the course, the student will be able to recognise his/her own professional limitations and adapt his/her managerial instructions to the volume of the task.
- The student makes independent decisions and suggestions, and supervises and evaluates the work of others.

10. Előtanulmányi követelmények: Alkotmányjogi alapismeretek, Államszervezeti alapismeretek

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika.

11.1. Magyarul

- 11.1.1. Az Alkotmány illetve az Alaptörvény választási jogi alapjai.
- 11.1.2. Az aktív, illetve a passzív választójog alkotmányossági tartalma.
- 11.1.3. A választójog alapjogi vonzata.
- 11.1.4. Szatelit alapjogi kapcsolódási pontok.
- 11.1.5. Az Alkotmánybíróság főbb eljárástípusai (normakontroll, alkotmányjogi panasz).
- 11.1.6. Az Alkotmánybíróságnak az Alkotmány hatálya alatt hozott választási döntései, és ezek hatása a választási szabályok alakulására.
- 11.1.7. Az Alaptörvény hatályba lépését követő változások a választójogi alapok terén.
- 11.1.8. Az alkotmányjogi panasz befogadási eljárás keretében megjelenő választással kapcsolatos alkotmányossági kérdések.
- 11.1.9. Az Alaptörvény hatálya alatt a választójog terén született érdemi döntések I.
- 11.1.10. Az Alaptörvény hatálya alatt a választójog terén született érdemi döntések II.
- 11.1.11. A választójogi alkotmányos minimum követelmények az alkotmánybírósági döntések nyomán.
- 11.1.12. A választójog alapelvei és a választási eljárás alapelvei az alkotmánybírósági döntések fényében.
- 11.1.13. Az általános és egyenlő választójog kérdése és hatásai a választási rendszerre.
- 11.1.14. Nemzetközi kitekintés. A választási rendszerek alkotmányosságának kérdései - nemzetközi összehasonlításban.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. The basics of the election law in the Constitution and the Fundamental Law.
- 11.2.2. The constitutional content of the active and passive election law.
- 11.2.3. The election law relation of basic rules.
- 11.2.4. The satelit basic rights.
- 11.2.5. Main processual types of the Constitutional Court, norm controll, constitutional complaint.

- 11.2.6. Decisions of the Constitutional Court on electoral matters, before and after the Fundamental Law.
- 11.2.7. Changes after the Fundamental Law entered into force regarding the electoral law basics.
- 11.2.8. The constitutional complaint and constitutional questions concerning elections.
- 11.2.9. Decisions on the merit in the field of electoral law after the Fundamental Law entered into force I.
- 11.2.10. Decisions on the merit in the field of electoral law after the Fundamental Law entered into force II.
- 11.2.11. The constitutional minimum standards of the electoral rules.
- 11.2.12. Principles of electoral law and electoral procedural law in the light of the decisions of the Constitutional Court.
- 11.2.13. The issue of universal and equal suffrage and its impact on the electoral system.
- 11.2.14. International overview. Constitutionality of electoral systems - an international comparison.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: II. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli/írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Téglási András (szerk.): [*Tanulmányok a választójog, a választási rendszerek és a népszavazás aktuális kérdéseiről.*](#) Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-615-6020-95-6 (nyomtatott) ISBN: 978-615-6020-96-3 (elektronikus)
- Bodnár Eszter: *A választójog alapjogi tartalma és korlátai.* Budapest, HVG-Orac, Budapest, 2014. ISBN: 9789632582177

16.2. Ajánlott irodalom:

- Halász Iván: [Nemzetközi megfigyelők a választási eljárásban: megjegyzések a kérdés nemzetközi előzményeihez és az új magyar szabályozáshoz.](#) In.: Cserny Ákos (szerk.): *Választási dilemmák. Tanulmányok az új választási eljárási törvény novumai és első megmérettetése tárgyában.* Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Budapest, 2015. 49-62. ISBN: 978-615-5527-06-7
- Smuk Péter: *Szólásszabadság a választási kampányban. Túl a kampányfinanszírozáson: érvek az amerikai Legfelsőbb Bíróság ítéleteiből és a magyar kampányszabályozás gyakorlata.* In.: Koltay András – Török Bernát (szerk.): *Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején.* Wolters Kluwer, Budapest, 2017. 463-500. ISBN: 978-963-295-670-1

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Téglási András PhD sk.
egyetemi docens, NKE ÁNTK

14. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1028
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Választásszervezési és logisztikai ismeretek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Studies of Election Management and Logistics
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 4 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 80% gyakorlat, 20% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** dr. Nagy Attila Mihály, elnök, NVI
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 12 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 12 óra (8 EA + 0 SZ + 4 GY)
- 8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A tantárgy átfogóan tárgyalja a választások jogi igazgatási kereteivel, személyi és tárgyi feltételrendszerével összefüggő ismereteket, bemutatja a választási szervek és közreműködők kapcsolatrendszerét. Kitér a választási szervek felkészítésének lehetőségeire, a bizottsági munka szervezésére, előkészítésére, támogatására. Bemutatja a választások lebonyolításának adminisztratív tevékenységeit, különös tekintettel a pénzügyi és logisztikai feladatokra. A tantárgy összefoglalja a szavazás napját követő választási irodai feladatokat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The subject discusses in a thorough manner the legal administrative framework, the personal and material conditions of the elections. It depicts the relations between the election bodies and the other contributors. It also sheds a light on the possibilities of preparing the election bodies, organizing, preparing and assisting the commission's work. It introduces the administrative tasks of conducting elections, especially the financial and logistic tasks. The subject sums up the election office's duties following the day of the elections.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Ismeri a választási irodák és bizottságok szavazás napját megelőző, szavazás napi és szavazást követő feladatait.
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a választás pénzügyi lebonyolításának folyamatáról.
- Összefüggéseiben átlátja a szavazás napján a szavazóhelyiségben és a mozgóurnával történő szavazás során elvégzendő bizottsági feladatokat.

Képességei:

- Képes megtervezni a választási irodai feladatokat a választási eljárásban.
- Alkalmazza, és gyakorlati képzésen képes továbboktatni a jogszerű szavazóköri munkával kapcsolatos ismereteket.

Attitűdje:

- Érdeklődik a szavazás során használt szavazási kellékek jellemzői és azok használatának mikéntje iránt.

- Fontosnak tartja, hogy a szavazóhelyiségben és azon kívül folyó munka mindenben megfeleljen a jogszabályi előírásoknak és a választási alapelveknek.

Autonómiája és felelőssége:

- Képes javaslatokat tenni a választási irodák szavazásnapi, illetve azt megelőző és követő feladatainak hatékony megszervezésére.
- Képes ellátni a választási bizottságok munkájához kapcsolódó választási irodai feladatokat.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- Has knowledge of the election offices' and commissions' duties before the elections, on election day and following the elections.
- Has thorough knowledge regarding the financial aspect of the elections.
- Understands the tasks the commission faces on election day at the polling station and regarding mobile ballot-boxes.

Capabilities:

- Is capable to organize the election office's duties in the election process.
- Practices and is capable to share his knowledge of legal work at the polling districts.

Attitude:

- Shows interest towards the characteristics and function of the props used at the elections.
- Finds it important that the work inside and outside of the polling station fully complies with the law and electoral principles.

Autonomy and responsibility:

- Is capable to put forward suggestions regarding organizing the efficient work of the election offices prior to the elections, on election day and following the elections.
- Is capable to undertake office tasks related to the election commission's work.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. A választások jogi igazgatási keretei, személyi és tárgyi feltételrendszere (szavazóhelyiségek). A választási szervek és közreműködők kapcsolatrendszere.
- 11.1.2. A választási szervek felkészítése, a bizottsági munka szervezése, előkészítése támogatása.
- 11.1.3. A választási irodák létrehozásának jogi és pénzügyi feltételrendszere.
- 11.1.4. A választási bizottságok felkészítésének elméleti, gyakorlati kérdései.
- 11.1.5. A szavazólap.
- 11.1.6. A választások lebonyolításának logisztikai feladatai – a választások lebonyolításának tárgyi feltételei (szavazólapok, nyomtatványok, választástechnikai anyagok stb.) biztosítása.
- 11.1.7. A választások logisztikai feladatait támogató informatikai rendszer, rendszerkapcsolatok.
- 11.1.8. A választások lebonyolításának pénzügyi feladatai – pénzügyi feltételrendszer, pénzügyi adminisztrációs feladatok.
- 11.1.9. A választások pénzügyi feladatait támogató informatikai rendszer, rendszerkapcsolatok.

- 11.1.10. A választás-szervezési feladatokat támogató informatikai rendszer, rendszerkapcsolatok (VÁKIR).
- 11.1.11. A választások lezárását követő feladatok.
- 11.1.12. A lakóhelytől eltérő helyen szavazó választópolgárok szavazatainak megszámlálása az egyes választástípusokban.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. The legal, administrative framework and the personal, material conditions of the elections (polling stations). The relations of election bodies and contributors.
- 11.2.2. Preparing the election bodies, organizing, assisting the commission's work.
- 11.2.3. Legal and financial conditions for the establishment of electoral offices.
- 11.2.4. Theoretical and practical issues of training election committees.
- 11.2.5. The ballot paper.
- 11.2.6. Logistical tasks for the conduct of elections - providing the material conditions for the conduct of elections (ballot papers, forms, electoral materials, etc.)
- 11.2.7. IT system supporting the logistical tasks of elections, system connections.
- 11.2.8. Financial tasks in the conduct of elections - financial conditions, financial administration.
- 11.2.9. IT system supporting the financial tasks of elections, system connections.
- 11.2.10. IT system supporting election management tasks, system connections (VÁKIR).
- 11.2.11. Post-election tasks.
- 11.2.12. Counting the votes of voters who vote in a place other than their place of residence in each type of election.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: II. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli/írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Cserny Ákos (szerk.): *Választójogi kommentárok*. Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2014. ISBN: 9789632953755

16.2. Ajánlott irodalom:

- [Segédlet az országgyűlési egyéni választókerületi választási irodák vezetői részére a 2018. évi országgyűlési választásokhoz](#) (Választási Füzetek 201.)
- [Kézikönyv a szavazatszámoló bizottságok részére az országgyűlési képviselők választásához 2018. április 8.](#) (Választási Füzetek 203/1.)
- [Kézikönyv a szavazatszámoló bizottságok részére az országgyűlési képviselők választásához 2018. április 8. – egy szavazóköros települések és a kijelölt szavazókörosok](#) (Választási Füzetek 203/2.)
- [Kézikönyv a szavazatszámoló bizottságok részére az országgyűlési képviselők választásához 2018. április 8. – a külképviselők és az átjelentkezéssel leadott szavazatok megszámlálására kijelölt szavazókörosok](#) (Választási Füzetek 203/3.)

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Nagy Attila Mihály sk.
elnök, NVI

15. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1029
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Választójogi ismeretek II.
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Studies of Electoral Law II.
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 4 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Nagy Attila Mihály, elnök, NVI
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 12 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 12 óra (12 EA + 0 SZ + 0 GY)
- 8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A hallgatók megismerkednek a magyarországi választások és népszavazások lebonyolítását meghatározó eljárási szabályokkal.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The students learn about the rules of procedure defining the conduct of elections and referendums in Hungary.
- 9. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása:

 - Átfogó ismeretekkel rendelkezik a választások, népszavazások lebonyolítását szabályozó joganyagról.
 - Birtokában van a választási eljárás lebonyolítása során alkalmazandó elméleti és gyakorlati ismereteknek.
 - Összefüggéseiben látja a választási eljárás szakaszait.

Képességei:

 - Átlátja a választás kitűzésétől az eredmény jogerőre emelkedéséig tartó teljes eljárási folyamatot.
 - Képes választási irodai tagként közreműködni a választási eljárás bármely szakaszában.

Attitűdje:

 - Felismeri a különböző választástípusok eljárási szabályainak közös és sajátos jellemzőit.
 - Érdeklődik a választási szervek munkája iránt.
 - Fontosnak tartja, hogy a választások lebonyolítása a jogszabályi rendelkezések mentén, az alapelvek betartásával, demokratikus keretek között történjen.

Autonómiája és felelőssége:

 - Felelősséget érez a választások lebonyolításának törvényességéért.
 - Önálló döntéseket hoz a választási irodák hatáskörébe tartozó ügyekben.
 - Javaslatokat tesz a választási bizottsági határozatok kimunkálása során.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- Has thorough knowledge of the legislation regulating the conduct of elections and referendums in Hungary.
- Possesses academic and practical knowledge of the electoral procedure.
- Sees the phases of the electoral procedure in context.

Capabilities:

- Understands the entire procedure beginning with calling the elections to the result coming into force.
- Is capable to cooperate as a member of the election office in any phase of the electoral procedure.

Attitude:

- Recognizes the common and the specific characteristics of the procedure rules of the different election types.
- Finds it important for the conduct of the elections to comply with the law, the underlying principles and to take place within a democratic framework.

Autonomy and responsibility:

- Feels responsible for conducting the elections in compliance with the law.
- Is capable to take decisions independently regarding issues within the election offices' competence.
- Presents suggestions during the preparation of the electoral commission's decrees.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. A választási eljárás fogalma és típusai (választástípusok) Magyarországon.
- 11.1.2. A választási eljárás elválasztása és elhatárolása más közjogi és közigazgatási eljárásoktól.
- 11.1.3. A választási eljárási alapelvek.
- 11.1.4. A választási szervek (bizottságok és irodák, a Nemzeti Választási Iroda).
- 11.1.5. Szavazókörök, választókerületek, névjegyzék.
- 11.1.6. A jelölt- és listaállítás, az ajánlás.
- 11.1.7. A választási kampány.
- 11.1.8. A szavazás.
- 11.1.9. Az eredmény-megállapítás.
- 11.1.10. A jogorvoslati alapfeltételek és módzatok.
- 11.1.11. A választási eljárással kapcsolatos jogorvoslatok a Nemzeti Választási Bizottság, a Kúria és az Alkotmánybíróság gyakorlatában.
- 11.1.12. Országos és helyi népszavazási eljárás.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. Definition and types of electoral process in Hungary.
- 11.2.2. Separation and demarcation of the electoral procedure from other public law, public administration procedures.
- 11.2.3. Basic principles of the electoral process.
- 11.2.4. Election bodies (commissions and offices, the National Election Office).

- 11.2.5. Polling districts, constituencies, electoral list.
- 11.2.6. Candidate, list of candidates and the recommendation
- 11.2.7. The election campaign.
- 11.2.8. The election.
- 11.2.9. Determining the results.
- 11.2.10. Basic conditions and types of legal remedy.
- 11.2.11. Legal remedies concerning the electoral process in the practice of the National Election Commission, the Supreme Court and the Constitutional Court.
- 11.2.12. National and local referendum process.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: II. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- [*A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény és mellékletei*](#)
- [*A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezéséről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény*](#)
- [*A Nemzeti Választási Bizottság kapcsolódó iránymutatásai*](#)

16.2. Ajánlott irodalom:

- Cserny Ákos (szerk.): *Választási dilemmák. Tanulmányok az új választási eljárási törvény novumai és első megmérettetése tárgyában.* Nemzeti Közszerzői Egyetem, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5527-06-7
- Cserny Ákos (szerk.): *Választójogi kommentárok.* Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2014. ISBN: 9789632953755
- Patyi András: *A magyar választójog szabályozása és gyakorlása az országgyűlési választások tükrében* In: Benisné Györffy Ilona (szerk.): Tizenkettedik Magyar Jogászgyűlés. Magyar Jogász Egylet, Budapest, 2015. 65-79. o.
- Cserny Ákos – Téglási András: *Tanulmányok a választási eljárás aktuális kérdéseiről.* Nemzeti Közszerzői és Tankönyvkiadó, Budapest, 2013. ISBN: 978-615-5305-03-0

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Nagy Attila Mihály sk. elnök, NVI

16. TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: KVTIS1030

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Választásinformatikai ismeretek II.

3. A tantárgy megnevezése (angolul): IT solutions used in electoral processes II.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 80% gyakorlat, 20% elmélet

5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése: NKE KTI

6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata: Deményiné Kertész Krisztina, főtanácsadó, IdomSoft Zrt.

7. A tanórák száma és típusa:

7.1. összes óraszám/félév: 8 óra

7.2. levelező munkarend: 8 óra (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A választási igazgatási feladatokat segítő informatikai rendszerek funkcionalitása. A választási informatikai rendszerek alkalmazása a gyakorlatban. A választási folyamatokat támogató informatikai rendszerek áttekintése választástípusok szerint. Biztonsági megoldások a választási informatikai rendszerekben.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Functionality of IT systems supporting election administration. Application of election information systems in practice. Overview of IT systems supporting electoral processes by election type. Security solutions in election information systems.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Összefüggéseiben érti az informatikai rendszerek együttműködését.
- Részleteiben ismeri a hazai választásokat támogató informatikai rendszereket.
- Alapvetően átlátja a hazai választásoknál alkalmazott tájékoztatási formákat, eszközöket.
- Összefüggéseiben ismeri a választási névjegyzékek készítésének informatikai eszközeit.
- Tisztában van az informatikai biztonság fokozására tett intézkedésekről a választási rendszerek környezetében.

Képességei:

- Rutinszerűen alkalmazza a választási informatikai eszközök használatánál az előírt biztonsági követelményeket.
- Adekvát módon használja a választási informatika szakkifejezéseit.
- Munkája során kiválasztja az optimális megoldásokat a rendelkezésre álló eszközök közül.
- Megtervezi a munkafolyamatok lépéseinél várható eredményeket.

Attitűdje:

- Fontosnak tartja, hogy munkájához megszerezze a szükséges informatikai ismereteket.
- Felismeri, hogy az informatika szerepe a választási feladatok elvégzéséhez nélkülözhetetlen.

- Igényli, hogy a választási feladatok végzéséhez használt informatikai megoldásokról mélyebb ismereteket szerezzen.
- Törekszik arra, hogy a választási folyamatokat támogató informatikai rendszerek a napi munka természetes részévé váljanak.
- Szem előtt tartja az informatikai biztonsági szempontok érvényesítését a napi munkában.

Autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget érez az iránt, hogy az informatikai ismeretek birtokában a leghatékonyabban végezze a választási feladatokat.
- Az informatikai ismeretek megszerzésével önállóan képes a választási feladatok elvégzése során rész döntéseket hozni.
- Javaslatokat képes tenni a munkafolyamatok korszerűsítésére.
- Irányító pozícióban munkatársai feladatvégzését az informatikai ismeretek birtokában reálisan értékeli.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- He/she understands the cooperation of IT systems in its context.
- He/she knows in detail the IT systems supporting the Hungarian elections.
- He/she basically understands the forms and means of information used in national elections.
- He/she knows in context the IT tools for creating electoral registers.
- He/she is aware of the measures taken to increase IT security in the environment of electoral systems.

Capabilities:

- He/she routinely applies the required security requirements when using election IT tools.
- He/ she uses the terms of election informatics adequately.
- He/she selects the optimal solutions from the available tools in the work.
- He/she plans the expected results of the workflow steps.

Attitude:

- He/she considers it important to acquire the necessary IT skills for your work.
- He/she recognizes that the role of informatics is essential for performing election tasks.
- He/she requires in-depth knowledge of the IT solutions used to perform election tasks.
- He/she strives to make IT systems that support electoral processes a natural part of daily work.
- He/she keeps in mind the validation of IT security aspects in daily work.

Autonomy and responsibility:

- He/she feels a responsibility to perform election tasks most effectively with his/her IT skills.
- By acquiring IT skills, he / she is able to make partial decisions during the performance of election tasks.
- He/she can make suggestions for streamlining workflows.
- In a managerial position, he / she realistically evaluates the performance of his / her employees by acquiring IT skills.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. Bevezetés a választást támogató informatikai rendszerek gyakorlati alkalmazásába.

- 11.1.2. A választási informatikai rendszerek kapcsolatai egyéb közigazgatási nyilvántartásokkal.
- 11.1.3. A választási informatika folyamatosan működő rendszerei.
- 11.1.4. Szavazókörök kialakítása.
- 11.1.5. Választói nyilvántartások.
- 11.1.6. Választásnap feladatok.
- 11.1.7. Specifikus megoldások a különböző választás típusok esetén.
- 11.1.8. A választási informatikai rendszerek biztonságát fokozó megoldások. A Választási Kapu.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. Practical usage of IT systems supporting electoral procedures.
- 11.2.2. Relationship between IT systems used in elections and public registers.
- 11.2.3. Continuous operational parts of IT systems supporting electoral procedures.
- 11.2.4. Establishment of polling districts.
- 11.2.5. Electoral register.
- 11.2.6. IT systems solutions supporting specific tasks to a type of an election.
- 11.2.7. Specific solutions for different types of elections.
- 11.2.8. IT security enhancement solutions for systems supporting elections. "Election's Gate" – an SSO (single sign on) solution.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: II. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Orbán Anna (szerk): *A közigazgatási informatika alapjai*. Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadó Zrt., Budapest, 2013. ISBN: 9786155344084
- Az előadások jegyzetekkel bővített prezentációja (Deményné Kertész Krisztina)
- Választásszakmai értekezlet: *Informatika az önkormányzati választáson*, Deményné Kertész Krisztina (2019.) prezentáció (NVI)

16.2. Ajánlott irodalom:

- Választási Füzetek 196. segédlet: [a helyi választási irodák részére a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek időközi választásának lebonyolításához](#). Szerk. Dr. Pálffy Ilona 2019. (módosítva 2020.)
- Módszertani útmutató Képviselők nyilvántartása (Nemzeti Választási Iroda, 2019.)

Budapest, 2022. május 10.

Deményné Kertész Krisztina sk.
főtanácsadó, IdomSoft Zrt.

17. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1031
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Választási jogesetelemzés
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Electoral case law study
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 4 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 80% gyakorlat, 20% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Gáva Krisztián, címzetes egyetemi docens, főosztályvezető, Országgyűlés Hivatala
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 8 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 8 óra (0 EA + 0 SZ + 8 GY)
- 8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**

A képzés más tantárgyai tananyagának megismerését követően a kialakult joggyakorlat áttekintése, ennek során egyrészt az alapeljárások – tipikusan a különböző nyilvántartásba vételek, népszavazási kezdeményezések elbírálása –, másrészt a jogorvoslati ügyekben követendő eljárásjogi és anyagi szabályok megismerése és elsajátítása.

A tantárgy jellegéhez igazodóan konkrét jogeseteken keresztül mutatja be a választási és népszavazási eljárások során előforduló leggyakoribb kérdéseket, illetve az eljárások során meghozandó döntések formai és tartalmi követelményeit.

A tananyag a választási és népszavazási jogesetek teljes körét átfogja, de különös hangsúlyt fektet a választási szervek által lefolytatandó eljárásokra (alapeljárás, fellebbezési eljárás).

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

After having studied the curriculum of other subjects included in the training, Electoral case law study focuses on the basic procedures - typically registration, consideration of referendum initiatives-and the study of the legal procedure to follow in appeal cases.

Through factual legal cases, the subject depicts the most common questions arising during electoral and referendum procedures and the formal/content requirements of the decision making process.

The curriculum encompasses the entire scope of electoral and referendum legal cases but it emphasizes the procedures conducted by electoral bodies (basic and appeal procedure).

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Részletes ismeretekkel rendelkezik a választások, népszavazások lebonyolítását szabályozó joganyagról, és azok gyakorlati alkalmazásáról.
- Birtokában van a választási eljárás lebonyolítása során alkalmazandó elméleti és gyakorlati ismereteknek.
- Összefüggéseiben látja a választási és népszavazási eljárás, valamint a népszavazási kezdeményezések elbírálásának szakaszait.

Képességei:

- Átlátja a választás kitűzésétől az eredmény jogerőre emelkedéséig tartó teljes eljárási folyamatot, felismeri és ennek megfelelően jár el az egyes eljárási cselekmények elbírálása során, a döntések előkészítése, illetve azok meghozatala során.
- Képes választási irodai tagként közreműködni a választási eljárás bármely szakaszában.
- Képes a benyújtott beadványok törvényi megfelelőségének elbírálására.

Attitűdje:

- Felismeri a választási és népszavazási eljárások, valamint a népszavazási kezdeményezések elbírálása során alkalmazandó eljárások közös és sajátos jellemzőit.
- Érdeklődik a döntési folyamatok iránt, ezen belül kiemelt figyelmet fordít a jogorvoslati kérelmeket, valamint a népszavazási kezdeményezéseket elbíráló bizottsági és bírósági határozatok jogi megalapozása iránt.
- Fontosnak tartja, hogy a választási rendszerek törvényi szabályozása megfeleljen a választási alapelveknek, a közös európai választójogi örökség szellemének, és a döntések előkészítése, illetve meghozatala során törekszik ezek érvényesítésére.

Autonómiaja és felelőssége:

- Felelősséget érez a választások lebonyolításának törvényességéért.
- Önálló döntéseket hoz a választási irodák hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Javaslatokat tesz a választási bizottsági határozatok előkészítése során.
- Elősegíti a felsőbb (jogorvoslatot elbíráló) szervek hatékony és jogszerű döntéshozatalát.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

- Possesses detailed knowledge on the legislation relating to conducting elections, referendums and on applying these rules in practice.
- Possesses academic and practical knowledge to be applied in the electoral procedure.
- Understands in context the stages of the electoral and referendum procedure and the phases of considering the referendum initiative.

Capabilities:

- Understands the entire procedure beginning with calling the elections to the result coming into force, and acts accordingly considering certain procedural acts, preparing and making decisions.
- Is capable to cooperate as a member of the election office in any phase of the electoral procedure.
- Is capable to judge whether the documents submitted are in harmony with the law or not.

Attitude:

- Recognizes the common and the specific characteristics of the electoral and referendum procedures and of the procedures applied to considering referendum initiatives.
- Shows interest towards the decision-making process, in particular to the legal justification of the requests for legal remedy and the decrees of the commission and court considering the referendum initiatives.
- Finds it important for the legislation regarding the election systems to comply with the underlying principles of elections, the common European electoral heritage, and strives to endorse these principles during the preparation and execution of decisions.

Autonomy and responsibility:

- Feels responsible for conducting the elections in compliance with the law.
- Is capable to take decisions independently regarding issues within the election offices's competence.
- Presents suggestions during the preparation of the electoral commission's decrees.

- Assists the authorities responsible for legal remedy in efficient and legal decision-making.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. A joggyakorlat változásai napjainkig.
- 11.1.2. A választási anyagi jogi szabályok alkalmazásának problémái.
- 11.1.3. Jogalkalmazási kérdések a választási eljárásban I. (formai követelmények teljesülése, áttétel lehetőségének számbavétele, az érdemi vizsgálat nélküli döntés lehetőségének vizsgálata).
- 11.1.4. Jogalkalmazási kérdések a választási eljárásban II. (érdemi döntéshozatal: érdemi elsőfokú döntések meghozatala, fellebbezési eljárásban hozandó érdemi döntések, egyéb jogorvoslati eljárások kérdései).
- 11.1.5. A népszavazás kezdeményezésének szabályai, a választási iroda vezetőjének hatáskörei.
- 11.1.6. Az országos népszavazási eljárás szabályainak alkalmazása, a kizárt tárgykörök áttekintése.
- 11.1.7. A helyi népszavazási eljárás tárgykörei, eltérések az országos népszavazástól.
- 11.1.8. Az ajánlások ellenőrzésének kérdései.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. The changes in law practice until present.
- 11.2.2. Problems arising from the practice of electoral substantive law.
- 11.2.3. Law enforcement issues in the electoral procedure I. (the fulfillment of formal requirements, considering the possibility of transcription, considering the possibility of decision-making without examination the case on its merit).
- 11.2.4. Law enforcement issues in the electoral procedure II. (substantial decision-making: substantial decision-making on the first level, substantial decision-making in the appeal process, issues relating to other legal remedies).
- 11.2.5. Rules for initiating a referendum, powers of the head of the election office.
- 11.2.6. Application of the rules of the national referendum procedure, review of excluded subjects.
- 11.2.7. Scope of the local referendum procedure, differences from the national referendum.
- 11.2.8. Issues relating to the monitoring of recommendations.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: II. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Gáva Krisztián: [Jogesetgyűjtemény a választások és a népszavazások köréből](#). Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978-615-5764-13-0 (PDF), ISBN: 978-615-5764-14-7 (EPUB)
- Cserny Ákos (szerk.): *Választójogi kommentárok*. Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2014. ISBN: 9789632953755
- Kúria: [A választási és népszavazási eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslat tárgyában létrejött joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleménye](#).

16.2. Ajánlott irodalom:

- Cserny Ákos (szerk.): *Választási dilemmák. Tanulmányok az új választási eljárási törvény novumai és első megméréstetése tárgyában*. Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5527-06-7

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Gáva Krisztián sk.
c. egyetemi docens
főosztályvezető, Országgyűlés Hivatala

18. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1032
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Pártrendszerek és választási rendszerek II.
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Party systems and electoral systems II.
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 60% gyakorlat, 40% elmélet

- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Horváth Attila, adjunktus, PhD, NKE ÁNTK
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 12 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 12 óra (12 EA + 0 SZ + 0 GY)

8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy egyrészt a magyar választási rendszereket (országgyűlési, önkormányzati, európai parlamenti) mutatja be, röviden érintve az 1989-es szisztémát, valamint részletesen elemezve a 2011-es szabályozást. Ezen kívül a hazai pártrendszer fejlődése, valamint a pártrendszerek leírására szolgáló indikátorok is vizsgálatra kerülnek.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

On the one hand, the course deals with Hungarian electoral systems (parliamentary, local and European Parliamentary) briefly outlining the system formed in 1989, and examining the current regulation passed in 2011. On the other hand, the evolution of the Hungarian party system and the indices serving for comparison of the party systems are also analyzed.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Ismeri az 1989-es választási rendszer megszületésének körülményeit.
- Tisztában van az 1989-es választási rendszer működésével.
- Össze tudja foglalni a 2011-es választási rendszer kialakításának közjogi és politikai hátterét.

Képességei:

- Képes elkülöníteni a választásrendszer-típusokat.
- Egy-egy konkrét példán keresztül képes az adott típus sajátosságait bemutatni.

Attitűdje:

- Fontosnak tartja, hogy a választási rendszerek törvényi szabályozása megfeleljen a választási alapelveknek, a közös európai választójogi örökség szellemének.
- Nyitott a választásokról való átfogó gondolkodásmód és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Vállalja és hitelesen képviseli a választások társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

Autonómiája és felelőssége:

- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- He/she is aware of the context of the birth of the electoral system of 1989.
- He/she has basic knowledge concerning the electoral system of 1989.
- He/she is able to summarize the legal and political background of the electoral system of 2011.

Capabilities:

- He/she is able to distinct the types of electoral systems.
- He/she is able to outline a given type of electoral system in a particular case.

Attitude:

- Finds it important for the legislation regarding the election systems to comply with the underlying principles of elections, and the common European electoral heritage.
- Is open to authentically communicating and transmitting the essential features of a comprehensive way of thinking about and practising elections.
- He/she assumes and authentically represents the role of elections in society and its fundamental relationship with the world.

Autonomy and responsibility:

- Participates responsibly in the development and justification of professional views.
- Takes responsibility for the views that underpin his field.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. Az 1989-es választási rendszer megszületésének körülményei.
- 11.1.2. Az 1989-es választási rendszer működése.
- 11.1.3. Az 1989-es választási rendszer a gyakorlatban: politikai következmények, trendek, hosszú távú hatások.
- 11.1.4. A 2011-es választási rendszer megszületésének közjogi és politikai háttere.
- 11.1.5. A 2011-es választási rendszer működése.
- 11.1.6. A 2011-es választási rendszer a gyakorlatban: politikai következmények, trendek.
- 11.1.7. Az önkormányzati választási rendszer.
- 11.1.8. Az európai parlamenti képviselők megválasztásának rendszere.
- 11.1.9. A magyar pártrendszer alakulása 1990-től napjainkig a választási eredmények tükrében.
- 11.1.10. A pártrendszerek leírására és összehasonlítására szolgáló indikátorok I.: a pártok effektív száma.
- 11.1.11. A pártrendszerek leírására és összehasonlítására szolgáló indikátorok II. a választói illékonyág.
- 11.1.12. A pártrendszerek leírására és összehasonlítására szolgáló indikátorok III. a polarizációs index.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. The political context of the birth of the electoral system of 1989.)
- 11.2.2. The working logic of the electoral system of 1989.

- 11.2.3. The electoral system of 1989 in practice: political outcomes, trends, long time effects.
- 11.2.4. The legal and political background of the electoral system of 2011.
- 11.2.5. The working logic of the electoral system of 2011.
- 11.2.6. The electoral system of 2011 in practice: political outcomes, trends.
- 11.2.7. Electoral system for local elections.
- 11.2.8. Electoral system for the European Parliamentary elections.
- 11.2.9. The evolution of the Hungarian party system from 1990 in the light of electoral results.
- 11.2.10. The indices serving for comparison of the party systems I.: effective number of parties.
- 11.2.11. The indices serving for comparison of the party systems II.: electoral volatility.
- 11.2.12. The indices serving for comparison of the party systems III.: polarization index.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: II. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája:

- c) fakultatív zárthelyi dolgozat, amellyel megajánlott jegy szerezhető
- d) kollokvium, írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Horváth Attila – Soós Gábor: *Pártok és pártrendszer*. In: Körösi András (szerk.): *A magyar politikai rendszer - negyedszázad után*. Osiris Kiadó, Budapest, 2015. ISBN: 9789634180043
- Körösi András – Tóth Csaba – Török Gábor: *A magyar politika rendszer*. Osiris Kiadó, Budapest, 2007. (251-270. és 304-318. o.) ISBN: 9789633899632
- Tóth Csaba: *A választási rendszer*. In: Körösi András (szerk.): *A magyar politikai rendszer - negyedszázad után*. Osiris, Budapest, 2015. ISBN: 9789634180043
- Tóth Csaba: *Választási rendszer és választások 2014-ben*. In: Boda Zsolt – Szabó Andrea (szerk.): *Trendek a magyar politikában 2*. MTA TK PTI Napvilág Kiadó, Budapest, 2017. ISBN: 9789633840153

- Tóth Csaba – Szabó Andrea: *A győztes mindent visz? A 2018-as választás eredményei.* In: Böcskei Balázs – Szabó Andrea (szerk.): *Várakozások és valóságok. Parlamenti választás 2018.* MTA TK PTI Napvilág Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 9789633384336

16.2. Ajánlott irodalom:

- Enyedi Zsolt – Körösenyi András: *Pártok és pártrendszerek.* Osiris Kiadó, Budapest, 2004. (141-187. o.). ISBN: 9789633896372
- Horváth Attila: *Közvetett demokrácia és a választási rendszer. A választások és a pártok jogállása.* In: Gárdos-Orosz Fruzsina – Halász Iván (szerk.): *Bevezetés az alkotmányjogba. Alapfogalmak.* Dialóg Campus, Budapest, 2019. ISBN: 978-615-6020-24-6
- Róbert Péter – Papp Zsófia: *Kritikus választás?* In: Boda Zsolt – Körösenyi András (szerk.): *Van irány? Trendek a magyar politikában.* Új Mandátum, Budapest, 2012. ISBN: 9789632870564
- Tóth Csaba – Török Gábor: *Négy választás Magyarországon.* Osiris Kiadó, Budapest, 2015. ISBN: 9789633899922

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Horváth Attila PhD sk.
adjunktus, NKE ÁNTK

19. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1033
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Adatvédelem a választási eljárásban
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Data protection in the election procedure
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 60% gyakorlat, 40% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Péterfalvi Attila, egyetemi docens, NKE ÁNTK
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 6 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 6 óra (6 EA + 0 SZ + 0 GY)

8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tárgy keretében a választási eljárás és a politikai kampány aspektusából ismertetésre kerül az adatvédelem és információszabadság törvényi háttere, az irányadó nemzetközi jogforrások, a NAIH választási ügyei és az adatvédelemben született meghatározó bírósági döntések. A tananyag ismerteti a választási eljárás és a választási kampány mindazon aspektusát, amely adatvédelmi vagy transzparencia szempontból jelentőséggel bír. A tananyag összefoglalja a választási szervek, mint egyben közfeladatot ellátó szervek közérdekű adatigényléssel kapcsolatos teendőit, emellett kitér az elektronikus közzététellel kapcsolatos ismeretekre és helyes metodikájára is. A tárgy továbbá lehetőséget kíván biztosítani arra, hogy a hallgatók elméleti tudásukat gyakorlati feladatok megoldása révén erősítsék.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course presents the legal background of data protection and freedom of information from the aspect of the election procedure and political campaigns, the governing international sources of law, NAIH election cases and the decisive court decisions made with regard to data protection. The course presents all the aspects of the election procedure and the election campaign, which are of significance from the viewpoint of data protection or transparency. It summarises the responsibilities of election bodies as bodies discharging public tasks related to the request for data in the public interest; in addition it also covers information related to electronic disclosure and the appropriate methodology. Also, the course intends to provide an opportunity for students to reinforce their theoretical knowledge through resolving practical tasks.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Tisztában van az adatvédelem és a választási eljárás, politikai kampány szerepével.
- Ismeri a választási eljárás és a politikai kampány körében alkalmazandó adatvédelmi szabályokat.
- Tisztában van a közzétételi kötelezettség szabályaival, képes annak koordinálására, a munkafolyamatok ellenőrzésére.

Képességei:

- Képes felismerni a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokat, elkülöníteni a védett adatokat.

- Képes a szervezet feladatkörében keletkezett és kezelésében lévő dokumentumok transzparencia szemléletű értékelésére az adatelv mentén a választási eljárás szabályaira is tekintettel.
- Képes mérlegelni a nyilvánossághoz fűződő és a titkossághoz fűződő érdekeket és kockázatokat.

Attitűdje:

- Alkalmas arra, hogy döntést hozzon a közérdekű adatigényléseket érintő ügyekben.
- Elkötelezett Magyarország Alaptörvényének értékei mellett.
- Elkötelezett a transzparens, korrupció-mentes közszféra mellett.

Autonómiája és felelőssége:

- Képes felelősen dönteni, illetve döntésre előkészíteni az adatvédelmi és információszabadság kapcsán felmerült ügyeket a választási szerveknél, illetve kampánycsapat tagjaként, tanácsadójaként a politikai kampány során szem előtt tartja az adatvédelem alapjogi értékeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- Awareness of the roles of data protection, election procedure and political campaigns.
- Knowledge of data protection rules applicable in the context of an election procedure and a political campaign.
- Awareness of the rules of the disclosure obligation, ability to coordinate it and to check the work processes.

Capabilities:

- Ability to recognise data in the public interest and data accessible on grounds of public interest, separating the protected data.
- Ability to evaluate documents generated by an organisation within its responsibility and processed by it along the data principles also with regard to the rules of the election procedure.
- Ability to weigh the interests and risks in favour of accessibility and in favour of confidentiality.

Attitude:

- Capable of making decision in cases affecting requests for data in the public interest.
- Committed to the values of Hungary's Fundamental Law.
- Committed to a transparent public sphere, free of corruption.

Autonomy and responsibility:

- Capable of making responsible decisions, or to prepare for decision-making, the cases arising in relation to data protection and freedom of information at the election bodies, or as member or advisor to the government team to bear in mind the values of the Fundamental Law related to data protection in the course of political campaigns.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. Választójog versus/paralel személyes adatok védelméhez való jog.
- 11.1.2. A kormányzati beavatkozás esetei és a technológia fejlődés magánszférára gyakorolt hatása.
- 11.1.3. Az adatvédelem meghatározó alapfogalmai és alapelvei választási kontextusba helyezve.
- 11.1.4. Ajánlás rendszere múlt és jelen.
- 11.1.5. A közvetlen politikai kampány adatvédelmi esetei.

- 11.1.6. Választójog versus/paralel nyilvánosság.
- 11.1.7. Közérdekű adatok és a választás.
- 11.1.8. Közérdekből nyilvános személyes adatok és a választás résztvevői.
- 11.1.9. A választási szervek mint közfeladatot ellátó szervek és a közzétételi kötelezettség és a közérdekű adatigénylés.
- 11.1.10. Kampányfinanszírozás - transzparencia jelentősége.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. Right to vote/parallel right to the protection of personal data.
- 11.2.2. Cases for government intervention and the impact of technology development on privacy.
- 11.2.3. Decisive concepts in data protection, as well as its principles in the context of elections.
- 11.2.4. The system of recommendations in the past and in the present.
- 11.2.5. Data protection cases of the direct political campaign.
- 11.2.6. Right to vote versus parallel Transparency.
- 11.2.7. Data in the public interest and the election.
- 11.2.8. Personal data accessible on grounds of public interest and the participants of the election.
- 11.2.9. Election bodies as bodies discharging public tasks and the disclosure obligation and request for data in the public interest.
- 11.2.10. Campaign financing - the significance of transparency.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: II. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Révész Balázs: [*Adatvédelem és információszabadság a választási kampányban és a választási eljárás során*](#). NKE, Budapest, 2019. ISBN: 9789634980872

- Péterfalvi Attila – Révész Balázs – Szalai András: „A közigazgatás adatkezelő tevékenysége”. In: Temesi Iván (szerk.): *A közigazgatás funkciói és működése*. Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest, 2013. 266. ISBN: 9786160000000
- Cserny Ákos – Révész Balázs: [Adatvédelmi szempontok érvényesülése a választási eljárás során](#). In: Cserny Ákos (szerk.) *Választási dilemmák. Tanulmányok az új választási eljárási törvény nívumai és első megmérettetése tárgyában*. Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest, 2015. 175-195. ISBN: 978-615-5527-06-7
- Révész Balázs: *A politikai kampányok és választások adatvédelmi vetülete egyes EU országokban*. In: Cserny Ákos (szerk.) *A választási rendszerek egyes intézményei az uniós országokban*. HVG Orac Kiadó, Budapest, 2018. 102-118. ISBN: 9789632583877
- A NAIH beszámológak ismertetett releváns állásfoglalásai, határozatai

16.2. Ajánlott irodalom:

- Péterfalvi Attila, Révész Balázs, Buzás Péter: *Magyarázat a GDPR-ról*. Budapest, Wolters Kluwer, 2018. ISBN: 9789632957616
- Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége és az Európa Tanács: *Handbook on European data protection law.*, Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg 2019. ISBN: 978-92-9491-903-8
- Cserny Ákos, Péteri Attila: *Választójogi és népszavazási kommentárok*. Wolters Kluwer, Budapest, 2018. ISBN: 9789632956985
- Zavodnyik József (szerk.): *A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság általános adatvédelmi rendelettel (GDPR) kapcsolatos 2019-es értelmezései*. Budapest, Wolters Kluwer, 2020. ISBN: 9789632959214
- Árvay Viktor György: [Az adatvédelmi incidens](#). Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest, 2019. ISBN: 978-963-498-207-4

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Péterfalvi Attila sk.
egyetemi docens, NKE ÁNTK

20. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1034
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A választási rendszer a politikai érdekek mentén – kötelezően választható tantárgy
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** The electoral system founded on political interests – compulsory elective subject
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** László Róbert, választási szakértő, Political Capital Szolgáltató Kft.
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 6 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 6 óra (6 EA + 0 SZ + 0 GY)

8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy keretében a választási rendszer részletszabályai mögött meghúzódó politikai érdekekre, mozgatórugókra nyerhet jobb rálátást a hallgató. A választási rendszerekkel kapcsolatos évszázados vitákat ugyanis mindig politikai érdekek motiválták, és még a legneutrálisabbnak tűnő részletszabályok mögött is többnyire felfedezhető a politikai érdek és/vagy értékválasztás. Az 1989 óta lezajlott választási viták, megvalósult és elhalt reformkísérletek elemzése segíti a hallgatókat az alkalmazott joganyagot tágabb összefüggéseiben értelmezni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course will give students a better insight into the political interests and drivers behind the detailed rules of the electoral system. After all, the centuries-old debates on electoral systems have always been motivated by political interests, and even the most seemingly neutral detailed rules are often motivated by political interests and/or value choices. An analysis of electoral debates since 1989, of attempts at reform that have been made and failed, will help students to understand the law in its broader context.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- A hallgató elsajátítja azt a szemléletet, hogy a jogszabály mögött meghúzódó szándékot, a törvényalkotó tényleges célját keresse, ami jogalkalmazói munkájában is segítheti.
- A tárgy elvégzésével a hallgató átlátja, mi motiválta akár az 1989-es Nemzeti Kerekasztal résztvevőit, akár az 1990-2010 közötti reformtörekvések szószólóit, akár a 2010 után megvalósult választási reform megalkotóit.
- A hallgató képes lesz annak szétszálazására, hogy a választási rendszer mely elemei kedveznek például a mindenkor legnagyobb politikai erőnek vagy a mindenkor kormányoldalnak.

Képességei:

- Képes átlátni a választási rendszerrel kapcsolatos politikai megnyilvánulásokon, és megérteni a tényleges érdekek, értékek szövevényes hálóját.
- Képes az interdiszciplináris szemléletre: van, amihez jogi, van, amihez statisztikai,

van, amihez közvélemény-kutatási háttértudás szükséges (amennyire a tárgy szűkös keretei engedik, ezt biztosítja is).

Attitűdje:

- Fontosnak tartja, hogy a választási rendszerek törvényi szabályozása megfeleljen a választási alapelveknek, a közös európai választójogi örökség szellemének.
- Nyitott a választásokról való átfogó gondolkodásmód és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
- Vállalja és hitelesen képviseli a választások társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

Autonómiája és felelőssége:

- Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
- A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- The student will acquire an approach to looking for the intention behind the law, the real purpose of the legislator, which can also help in his/her work as a law enforcer.
- By completing the course, the student will gain an insight into the motivations of the participants in the National Round Table of 1989, the advocates of the reform efforts of 1990-2010, and the authors of the electoral reform after 2010.
- The student will be able to dissect which elements of the electoral system favour, for example, the largest political force of the day or the ruling party of the day.

Capabilities:

- Students will come closer to understanding the political manifestations of the electoral system and the intricate web of real interests and values.
- This will be facilitated by an interdisciplinary approach: some require legal, some statistical, some polling background (as far as the narrow limits of the course allow, this will be provided).

Attitude:

- Finds it important for the legislation regarding the election systems to comply with the underlying principles of elections, and the common European electoral heritage.
- Is open to authentically communicating and transmitting the essential features of a comprehensive way of thinking about and practising elections.
- He/she assumes and authentically represents the role of elections in society and its fundamental relationship with the world.

Autonomy and responsibility:

- Participates responsibly in the development and justification of professional views.
- Takes responsibility for the views that underpin his field.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. A magyar választási rendszer imázsa – a rendszer bonyolultságának kockázatai. Mi az, amit ért a választó a rendszerből, és mi az, amit nem; közvélemény-kutatások a rendszer ismeretéről, megítéléséről.
- 11.1.2. Miért nem sikerült 2010 előtt megreformálni a választási rendszert? Milyen tényleges hibák feszítették a 2010 előtti választási rendszert, és mik voltak, amelyek csak hivatkozási alapul szolgáltak?

- 11.1.3. A 2010 utáni választási reform. Mely problémákat sikerült megoldani, és miért? Mely problémák maradtak lényegében érintetlenek, és miért? Milyen új problémák generálódtak, és miért?
- 11.1.4. A hatályos választási rendszer mely elemei kedveznek a mindenkori legnagyobb párt(ok)nak? Mely elemek kedveznek a mindenkori kormányoldalnak? Mely elemek kedveznek a legjobb anyagi helyzetben lévő párt(ok)nak? Mely elemek kedveznek a mindenkori jobboldalnak?
- 11.1.5. A választókerületi aránytalanság problémája 2010 előtt és után.
- 11.1.6. A jelöltállítás és a kampányfinanszírozás alkotta rendszer hatásai.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. The image of the Hungarian electoral system - the risks of system complexity. What voters understand about the system and what they don't; public opinion polls on the knowledge and perception of the system.
- 11.2.2. Why was it not possible to reform the electoral system before 2010? What were the real flaws in the electoral system before 2010 and what were the ones that were only used as a reference?
- 11.2.3. Electoral reform after 2010. Which problems have been solved and why? Which problems have remained essentially untouched and why? What new problems have been generated and why?
- 11.2.4. Which elements of the current electoral system favour the largest party(ies)? Which elements favour the ruling party? Which elements favour the party(ies) in the best financial position? Which elements favour the current right?
- 11.2.5. The constituency imbalance problem before and after 2010.
- 11.2.6. The impact of the system of candidate selection and campaign financing.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: II. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli/írásbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- László Róbert: *A választási rendszer a politikai érdekek mentén*. Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Budapest, 2017.
- Áder János: *Kinek az érdeke? – a magyar választási rendszer jellemzése*. In: Kurtán Sándor – Sándor Péter – Vass László (szerk.): *Magyarország politikai évkönyve*. Demokrácia Kutatások Magyar Központja Alapítványa, Budapest, 1991.

16.2. Ajánlott irodalom:

- Bodnár Eszter – Varsányi Benedek: [*Az Alkotmánybíróság határozata a határon túli magyarok választójogának gyakorlásáról*](#). JeMa, 2016/3.

Budapest, 2022. május 10.

László Róbert sk.
választási szakértő
Political Capital Szolgáltató Kft.

21. TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** KVTIS1035
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Média – párt – választás – kötelezően választható tantárgy
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Media – political parties – elections
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1.** 2 kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE KTI
- 6. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Török Bernát, egyetemi docens, NKE ÁNTK
- 7. A tanórák száma és típusa:**
 - 7.1.** összes óraszám/félév: 6 óra
 - 7.2.** levelező munkarend: 6 óra (6 EA + 0 SZ + 0 GY)

8. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A hallgatók megismerkednek a média tájékoztatási tevékenységére vonatkozó alkotmányos és törvényi követelményekkel, illetve a választási kampányidőszakban érvényesítendő speciális szabályokkal. Ennek megértéséhez szükséges mértékben a tantárgy a médiaszabályozás rendszerének alapjaira is kitér. Az elméleti ismeretek elsajátítása mellett a hallgatók bevezetést kapnak a kampányolás, valamint a szólás- és sajtószabadság kapcsolatának gyakorlati kérdéseibe is, különös tekintettel a Kúria és az Alkotmánybíróság vonatkozó joggyakorlatára.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students will become familiar with the constitutional and legal requirements for the media coverage of matters of public interest, and the special rules to be enforced during the election campaign period. To the extent necessary to understand this, the course also covers the basics of the system of media regulation. In addition to acquiring theoretical knowledge, students will also be introduced to the practical issues of the relationship between campaigning and freedom of expression and the press, with particular reference to the relevant case-law of the Kúria and the Constitutional Court.

9. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása:

- Átlátja a magyar médiarendszer alkotmányjogi, közjogi kereteit, az Alaptörvény sajtószabadsággal összefüggő értékrendszerét.
- Ismeri az egyes médiatípusok legfontosabb műfaji sajátosságait és azok hatását a szabályozásukra.
- Részleteiben ismeri a média tájékoztató tevékenységére és választási kampányban való részvételére vonatkozó szabályokat.
- Tájékozott a médiakampányra vonatkozó hazai felsőbbbírósági joggyakorlat aktualitásairól.

Képességei:

- Képes értékelni a szólás- és sajtószabadság választási kampányban való érvényesülésével kapcsolatos eseteket.
- Rutinszerűen alkalmazza a politikai reklámozás jogszerűségére vonatkozó szempontrendszert.

- Képes a médiakampánnyal összefüggő helyi és országos igazgatási feladatok végrehajtására.

Attitűdje:

- Törekszik a szilárd erkölcsi alapokra, integritásra.
- Nyitott a kritikus gondolkodásra.
- Érzékeny a társadalmi nyilvánosság demokratikus működésének problémáival szemben.
- Elkötelezett a szabad és tisztességes demokratikus választási eljárás iránt.

Autonómiája és felelőssége:

- Önálló javaslatokat tesz és döntéseket hoz.
- Tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget.
- Felelősséget érez az alkotmányos értékek mások előtti képviseléséért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- Understands the constitutional and public law frameworks of the Hungarian media system, the value system of the Fundamental Law related to freedom of the press.
- Knows the most important genre characteristics of each media type and their impact on their regulation.
- Knows in detail the rules for the media's information activities and participation in the election campaign.
- Informed about the current issues of the Hungarian case-law on the media campaign.

Capabilities:

- Ability to assess cases of freedom of expression and the press in the election campaign.
- Routinely apply the criteria for the legality of political advertising.
- Ability to perform local and national administrative tasks related to the media campaign

Attitude:

- Strives for a solid moral foundation, integrity.
- Open to critical thinking.
- Sensitive to problems in the democratic functioning of the social public.
- Committed to a free and fair democratic electoral process.

Autonomy and responsibility:

- Makes independent suggestions and decisions.
- Takes responsibility for his/her actions, takes responsibility for the performance of his/her subordinates.
- Feels responsible for representing constitutional values in front of others.

10. Előtanulmányi követelmények: -

11. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

11.1. Magyarul

- 11.1.1. A médiarendszert meghatározó alkotmányos követelmények.
- 11.1.2. A médiaszolgáltatók csoportjai és felügyeletük, az NMHH Médiatanácsa. A közszolgálati média.
- 11.1.3. A média tájékoztató tevékenységére vonatkozó követelmények.
- 11.1.4. A média a választási kampányban. A választási bizottságok hatásköre a médiakampánnyal kapcsolatban.
- 11.1.5. A politikai reklámozás szabályai. Egyéb figyelemfelkeltő műsorszámok elhatárolása.
- 11.1.6. Jogesetek. A pártpolitikai kampány és a kormányzati kommunikáció elhatárolása és összefüggései.

11.2. Angolul-English

- 11.2.1. Constitutional requirements governing the media system.
- 11.2.2. Typology and supervision of media service providers. The public service media.
- 11.2.3. Requirements for media information activities.
- 11.2.4. Media in the election campaign. The competence of election commissions in media campaign.
- 11.2.5. Regulation of political advertisements.
- 11.2.6. Case-law.

12. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: II. félév

13. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

14. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: -

15. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

15.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 13. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

15.2. Az értékelés:

A félév végi számonkérés módja és formája: kollokvium, szóbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény.

15.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges vizsgajegy.

16. Irodalomjegyzék:

16.1. Kötelező irodalom:

- Török Bernát: *A politikai reklámozás magyar szabályozásáról*. In: Cserny Ákos (szerk.): *Választási dilemmák. Tanulmányok az új választási eljárási törvény novumai és első megmérettetése tárgyában*. Nemzeti Közszerzői Egyetem, Budapest, 2015. ISBN: 978-615-5527-06-7
- Koltay András – Nyakas Levente (szerk.): *Magyar és európai médiajog*. CompLex Kiadó, Budapest, 2012. ISBN: 978 963 295 222 2

16.2. Ajánlott irodalom:

- Török Bernát: *Szabadon szólni, demokráciában*. HVG-ORAC, Budapest, 2018. ISBN: 9789632584126

Budapest, 2022. május 10.

Dr. Török Bernát sk.
egyetemi docens, NKE ÁNTK